

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖНАРОДНИЙ
ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА
СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 6 «СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ДІАГНОСТИКИ»**

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Галузь знань:	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність:	С4 «Психологія»
Освітня програма:	«Психологія»

Робоча програма з навчальної дисципліни «Сучасні підходи до психологічної діагностики» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Психологія» спеціальністю С4 «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Розробник: д.психол.н., професор Михальчук Н.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол № 1 від « 27 » серпня 20 26 року

Завідувач кафедри,

к.психол.н., доцент

(підпис)

(Михальчук Ю.О.)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Психологія»

Гарант освітньої програми,

к.психол.н., доцент

(підпис)

(Михальчук Ю.О.)

(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол № 1 від « 28 » серпня 20 26 року

Голова НМК

(підпис)

(Сойко І.М.)

(прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Обов’язковий компонент ОП	
	Спеціальність: С4 Психологія		
Загальна кількість годин – 120	Освітня програма: Психологія	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
Змістових модулів – 2	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	20 - год.	8 - год.
		Практичні, семінарські	
		20 - год.	8 - год.
		Самостійна робота	
		80 год.	104 год.
		Вид контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні підходи до психологічної діагностики» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності С4 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Вивчення ОК «Сучасні підходи до психологічної діагностики» є важливою складовою професійної підготовки майбутніх психологів, оскільки забезпечує формування знань, практичних умінь і професійних компетентностей, необхідних для організації та проведення психологічної діагностики.

ОК «Сучасні підходи до психологічної діагностики» передбачає ознайомлення здобувачів освіти із сутністю і завданнями сучасної психодіагностики, психодіагностичними задачами та їхньою характеристикою, методами сучасної психодіагностики та їхньою класифікацією. Здобувачі освіти мають добре розуміти вимоги до психодіагностичних тестів, знати класифікацію психодіагностичних тестів, вимоги до останніх не лише зі сторони користувачів психодіагностичних методик, а й з огляду на автора, який конструє авторську психодіагностичну методiku. ОК «Сучасні підходи до психологічної діагностики» передбачає вміння здобувачів освіти володіти методами і засобами візуальної психодіагностики, сучасними рефлексопрактиками та основами психометрії.

Знання сучасних підходів до психодіагностики допомагає психологу ефективно проводити психодіагностичні дослідження з різними категоріями клієнтів: дітьми, підлітками, здобувачами освіти, дорослими, сім'ями, педагогами, військовослужбовцями, їхніми сім'ями, релокованими особами та іншими цільовими групами. Володіння методами ефективної психодіагностики дозволяє успішно проводити психодіагностичну, рефлексопрактичну, психометричну роботу тощо.

«Сучасні підходи до психологічної діагностики» має за мету формування у здобувачів освіти теоретичних основ сучасної психодіагностики, розуміння сучасних шляхів розвитку і структури сучасних знань у галузі даної науки, значення взаємозв'язку теоретичних і практичних знань, їх прикладної значущості в рішенні питань з інших галузей психології, медицини і педагогіки, а також здійснення психодіагностики психічних якостей, властивостей та характеристик особистості, проведення психодіагностичних сеансів, потрібних для діагностики психічного, функціонального та соматопсихологічного стану респондентів.

Мета викладання курсу полягає в тому, щоб ознайомити здобувачів освіти з основними сучасними підходами до психодіагностики, особливостей психодіагностики розвитку психіки та психічної діяльності людини, розвивати вміння робити психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії з особами, які мають особливі, індивідуальні психічні якості, властивості та характеристики особистості. Мета навчального курсу «Сучасні підходи до психологічної діагностики» передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі психології, здатних розв'язувати складні задачі та практичні завдання у процесі навчання та професійної діяльності, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, шляхом гармонійного поєднання фундаментальності та професійної спрямованості освіти, розвитку наукових досліджень, інтеграції в європейське освітнє, наукове і економічне співтовариство.

Завдання: оволодіння теоретичними основами психодіагностики як галузі сучасних психологічних знань; закономірностями функціонування психодіагностичних задач та їхньою характеристикою; методами сучасної психодіагностики та їх класифікацією; вимогами до психодіагностичних тестів; вимогами до користувачів психодіагностичних методик та до їхніх робробників; особливостями організації вимірювання і шкалами психодіагностичних методик; особливостями психодіагностики когніцій і метакогніцій особистості в сучасній психологічній парадигмі; опанування сучасними методами здійснення психометричних процедур; оволодіння етичними нормами здійснення психологом

психодіагностичної діяльності; критеріями оцінювання валідності та надійності авторських психодіагностичних методик.

Результатом навчання за дисципліною є набуття здобувачами освіти відповідно до освітньо-професійної програми таких **компетентностей**:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультативну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях

СК11. Здатність застосовувати сучасні методи психологічної допомоги людині в контексті впливу стресової / травматичної ситуації, в тому числі постраждалим від насильства та воєнного терору.

СК12. Здатність надавати психологічну допомогу особам з інвалідністю, розробляти методи психологічного супроводу в адаптації до нових життєвих умов, формувати моделі посилення ресурсів резильєнтності особистості в умовах кризових подій.

Результатом навчання за дисципліною є набуття студентами відповідно до освітньо-професійної програми таких **результатів навчання**:

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР13. Демонструвати навички надання психологічної допомоги особам з інвалідністю, здійснювати розробку методів психологічного супроводу в адаптації до нових життєвих умов, застосування методів емоційної та когнітивної саморегуляції для гармонізації психічного стану та оптимізації власної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та експериментальні основи використання сучасних підходів до психодіагностики

Тема 1. Психодіагностика як галузь сучасних психологічних знань. Сутність і завдання сучасної психодіагностики. Психодіагностичні задачі та їхня характеристика. Методи сучасної психодіагностики та їх класифікація.

Література: основна [1-7; 9; 12] допоміжна [1-20; 35-43; 56].

Тема 2. Сучасна тестова психодіагностика. Вимоги до психодіагностичних тестів. Класифікація психодіагностичних тестів. Вимоги до діагностичних тестів. Психологічний діагноз. Вимоги до користувачів психодіагностичних методик. Сучасний психодіагностичний процес.

Література: основна [1-12] допоміжна [1-33; 44-49; 55].

Тема 3. Психодіагностика інтелекту та здібностей особистості в сучасній психологічній парадигмі. Проблема здібностей особистості. Різновиди здібностей. Діагностика здібностей та інтелекту особистості в сучасній психологічній парадигмі.

Література: основна [1-9; 12] допоміжна [5-15; 17; 22-30; 42-51].

Тема 4. Психодіагностика особистості в сучасній психологічній практиці. Особистісні опитувальники, особливості їхньої побудови та використання. Методика ММРІ, її використання, особливості обробки результатів психодіагностичного дослідження. 16-факторний особистісний опитувальник Р. Кеттелла, його використання для психодіагностики особистості.

Література: основна [1-7; 10-12] допоміжна [6-10; 18-35; 47; 53].

Тема 5. Діагностика темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці. Підходи до дослідження темпераменту в сучасній психологічній практиці. Модель темпераменту Г.Айзенка, її врахування в процесі діагностики темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці. Опитувальник «Айзенка особистісний опитувальник» (Eysenck Personality Inventory або EPI), його використання для психодіагностики темпераменту особистості.

Література: основна [1-7; 9-12] допоміжна [7-23; 33-48; 54-56].

Тема 6. Проективні методики в сучасній психодіагностичній практиці. Історія розвитку проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці. Специфіка проєктивного підходу до діагностики особистості. Історія проєктивної психодіагностики. Використання проєктивних методик в роботі з досліджуваними різних вікових груп. Значення проєктивного підходу у дослідженні неусвідомлюваних явищ психіки. Основні принципи, які покладені в основу проєктивного дослідження особистості. Ознаки, які властиві для проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці. Перевага малюнкових методик. Тести «Малюнок людини», «Неіснуюча тварина», особливості їх використання, проведення та інтерпретація психодіагностичних результатів. Проективні методики «Моя сім'я», «Дош», тест С. Розенцвейга. Розроблені О.Л. Венгер оригінальні модифікації тестів «Малюнок людини», «Неіснуюча тварина: «Зла тварина», «Щаслива тварина», «Нещаслива тварина», «Малюнок сім'ї» (три варіанти), «Дерево», «Вільний малюнок», «Автопортрет», «Конструктивний малюнок людини з геометричних фігур».

Література: основна [1-12] допоміжна [4-23; 26-34; 42-56].

Змістовий модуль 2. Проведення психодіагностичних досліджень з респондентами різних вікових груп. Основи візуальної психодіагностики

Тема 7. Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку. Дитяча і шкільна психодіагностика як галузі загальної психодіагностики, їх особливості. Особливості психодіагностування дітей різного віку. Психологічні чинники психодіагностичного дослідження дітей. Фактори ризику, котрі повинен враховувати психодіагност у молодшому шкільному віці. Психологічні чинники, які є прогностично сприятливими у підлітковому віці. Завдання психодіагностичного дослідження дітей, підлітків та юнаків. Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку. Методи особистісного і поведінкового психодіагностування дітей до чотирирічного віку. Діагностування готовності дітей до школи. Визначення готовності дітей до школи прихильниками педагогічного підходу. Опис найбільшою мірою використовуваного у США національного тесту готовності (MRT), призначений для молодшої і середньої груп дитячого садка (1-й рівень), для старшої групи та першокласників (2-й рівень). Характеристика завдань тесту. Ознаки готовності дитини до школи з точки зору інтелектуальної сфери особистості. Тест шкільної зрілості Я. Ірсека, який пізніше модифікував А. Керн. Особливості використання тесту Ірсека-Керна. Прояви сформованості ігрової діяльності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Комп'ютерна версія діагностичного пакета «Готовність до школи». Діагностичний пакет «Готовність до школи», який містить три блоки програм. Комп'ютерна програма оброблення результатів емпіричного дослідження.

Література: основна основна [1-6; 10-12] допоміжна [4-45; 53-56].

Тема 8. Особливості психодіагностування дітей молодшого шкільного та підліткового віку. Особливості організації та проведення психодіагностичного дослідження дітей молодшого шкільного віку. Методики психодіагностичного комплексу, які можна застосовувати і до 6-7-річних, 10-11-річних дітей. Особливості психодіагностування підлітків. Загальні завдання психодіагностичного обстеження підлітків. Психологічні чинники ризику, які слід враховувати в прогностичній діагностиці підлітків. Психодіагностика рівня розвитку інтелектуальних здібностей в підлітковому віці. Діагностика загального інтелектуального рівня в підлітковому віці за допомогою психодіагностичних методик: «Тест Векслера», «ШТРР», «Інтелектуальна лабільність», «Матриці Равена», «Логіко-кількісні відношення» і тест Айзенка. Методи діагностики когнітивних процесів у підлітків. Психодіагностика уваги підлітків із використанням методик: «Діагностика розподілу уваги», «Діагностика концентрації і стійкості уваги», «Аналіз стійкості уваги», «Таблиці Шульте». Особливості розвитку мислення в підлітковому віці із використанням психодіагностичних методик: «Складні аналогії», «Виділення істотних ознак», «Числові вирази», «Розуміння переносного сенсу прислів'їв і метафор», «Класифікація понять», «Вивчення ригідності мислення», «Гнучкість мислення», «Швидкість мислення». Психодіагностика сприймання учнів підліткового віку із застосуванням методик: «Здібності до цілісного сприйняття форми і співвідношення частин геометричних фігур і наочних зображень», «Впізнання фігур». Особливості вивчення мовленнєвого розвитку підлітків із використанням «Методики оцінки продуктивності вербального відтворення», методики «Тлумачення прислів'їв». Діагностика характерологічних особливостей підлітків. Особливості використання методик: Методики багатофакторного дослідження особистості Р. Кеттелла, Опитувальника Г. Айзенка, тесту «Виявлення структури темпераменту» В. Русалова, Опитувальника Х. Шмішека, патохарактерологічний діагностичний опитувальник (ПДО) А. Лічко. Особливості використання проєктивних методик з метою уточнення деяких особливостей особистості в підлітковому віці: «Будинок – Дерево – Людина», «Неіснуюча тварина», методики «Малюнкові фрустрації Розенцвейга», «Незавершені речення» Сакса і Леві. Діагностика емоційно-мотиваційної сфери підліткового віку: тест шкільної тривожності Філіпса,

опитувальник Басса-Дарки, методика «Незавершені речення», опитувальники «САН» В. Доскіна, вимірювання мотивації досягнення А. Меграбіана, методика «Мотивація афіліації», А. Меграбіана, в модифікації М. Магомед-Емінова, «Мотивація до успіху» Т.Елерса, «Мотивація до уникнення невдач». Особливості психодіагностики емпатії в підлітковому віці: Методика «Діагностика рівня емпатії» І. Юсупова. Вивчення морально-духовної самосвідомості підлітків: використання методики «Визначення почуття відповідальності», розроблена й адаптована М. Осташевою; методики «Виявлення домінуючих ціннісних орієнтацій», яка була запропонована фінською дослідницею Х. Ніємі й адаптована М. Гінзбург. Діагностика міжособистісних стосунків підлітків в групі однолітків та в сім'ї: використання методу соціометрії, методики діагностики схильності особистості до конфліктної поведінки К. Томаса, методики діагностики міжособистісних стосунків Т.Лірі, методик: «Моя сім'я», «Як ваша дитина оцінює усередині сімейні взаємини», опитувальник PARI Е Шефер і Р. Белл, опитувальника батьківського ставлення до дітей А. Варга і В. Століна, опитувальника для батьків «Аналіз сімейних взаємин». Діагностика професійної спрямованості підлітків: використання опитувальника «ДДО», методики «Карта інтересів», методики Голланда.

Література: основна [1-3; 7-12] допоміжна [1-15; 17; 42-51].

Тема 9. Візуальна психодіагностика як метод вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості. Поняття візуальної психодіагностики та сфери її застосування. Предмет візуальної психодіагностики. Загальні особливості сприйняття людини людиною. Кінесика як наука, особливості її використання в сфері психології. Проксеміка і хронеміка як сфери соціальної і практичної психології і семіотики, що займаються вивченням просторової і часової системи спілкування. Хронеміка та дослідження використання часу в невербальному комунікаційному процесі. Такесика, яка вивчає дотики в ситуаціях спілкування. Особливості визначення найважливіших особистісних і індивідуально-психологічних особливостей людини за допомогою методів візуальної психодіагностики. Історичні корені візуальної психодіагностики. Основи психології тілесності. Основи візуальної характерології. Психологія невербальних комунікацій. Колірна психодіагностика, особливості її проведення.

Література: основна [1-4; 10-12] допоміжна [18-35; 37; 43-56].

Тема 10. Психометрика як основа сучасної психодіагностики. Предмет і завдання психометрики. Історичні аспекти розвитку психометрії. Психометрія на перехресті теорії і практики. Типи шкал. Основи шкалювання. Психологічне випробування та емпіричне вимірювання. Вибірка респондентів дослідження. Статистичні процедури у процесі розробки психологічного інструментарію. Планування проекту психологічного вимірювання. Вихідний теоретичний концепт і феноменологія досліджуваного явища. Системотворча диференціація. Створення теоретичної моделі. Припущення щодо структурних зв'язків. Інструкція психодіагностичного інструменту. Формат завдань об'єктивного тесту. Формат пунктів опитувальника. Формат завдань проєктивної методики. Створення пробної версії психодіагностичного інструменту. Емпірична апробація пробної версії методики. Відбір пунктів і завдань методики. Корекція пунктів і завдань методики. Перевірка дискримінативності шкал тесту. Затвердження змісту і структури інструкції, пунктів і завдань. Поняття надійності психологічного вимірювання. Надійність паралельних форм. Чинники надійності. Поняття валідності. Методи оцінки валідності. Чинники валідності. Укладання остаточної версії психодіагностичної методики. Стандартизація вибірки. Нормалізація показників. Комп'ютеризація тестування. Загальна схема аналізу результатів дослідження. Алгоритм кількісної обробки емпіричних даних. Критерії формулювання висновків емпіричного дослідження. Розробка електронної програми обробки емпіричних даних.

Література: основна [1-12] допоміжна [1-25; 27-33; 42-56].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та експериментальні основи використання сучасних підходів до психодіагностики										
Тема 1. Психодіагностика як галузь сучасних психологічних знань.	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 2. Сучасна тестова психодіагностика	12	2	2		8	12				12
Тема 3. Психодіагностика інтелекту та здібностей особистості в сучасній психологічній парадигмі.	12	2	2		8	12				12
Тема 4. Психодіагностика особистості в сучасній психологічній практиці	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 5. Діагностика темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці.	12	2	2		8	12				12
Тема 6. Проективні методики в сучасній психодіагностичній практиці	12	2	2		8	12				12
Змістовий модуль 2. Проведення психодіагностичних досліджень з респондентами різних вікових груп. Основи візуальної психодіагностики										
Тема 7. Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку	12	2	2		8	12				12
Тема 8. Особливості психодіагностування дітей молодшого шкільного та підліткового віку.	12	2	2		8	12	2	2		8
Тема 9. Візуальна психодіагностика як метод вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості.	12	2	2		8	12				12
Тема 10. Психометрика як основа сучасної психодіагностики.	12	2	2		8	12	2	2		8
Усього годин	120	20	20		80	120	8	8		104

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та експериментальні основи використання сучасних підходів до психодіагностики		
1	Тема 1. Психодіагностика як галузь сучасних психологічних знань.	2/2
2	Тема 2. Сучасна тестова психодіагностика	2/-
3	Тема 3. Психодіагностика інтелекту та здібностей особистості в сучасній психологічній парадигмі.	2/-
4	Тема 4. Психодіагностика особистості в сучасній психологічній практиці	2/2
5	Тема 5. Діагностика темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці.	2/-
6	Тема 6. Проективні методики в сучасній психодіагностичній практиці	2/-
Змістовий модуль 2. Проведення психодіагностичних досліджень з респондентами різних вікових груп. Основи візуальної психодіагностики		
7	Тема 7. Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку	2/-
8	Тема 8. Особливості психодіагностування дітей молодшого шкільного та підліткового віку.	2/2
9	Тема 9. Візуальна психодіагностика як метод вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості.	2/-
10	Тема 10. Психометрика як основа сучасної психодіагностики.	2/2
Разом		20/8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та експериментальні основи використання сучасних підходів до психодіагностики		
1	Тема 1. Психодіагностика як галузь сучасних психологічних знань.	8/8
2	Тема 2. Сучасна тестова психодіагностика	8/12
3	Тема 3. Психодіагностика інтелекту та здібностей особистості в сучасній психологічній парадигмі.	8/12
4	Тема 4. Психодіагностика особистості в сучасній психологічній практиці	8/8
5	Тема 5. Діагностика темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці.	8/12
6	Тема 6. Проективні методики в сучасній психодіагностичній практиці	8/12
Змістовий модуль 2. Проведення психодіагностичних досліджень з респондентами різних вікових груп. Основи візуальної та рефлексивної психодіагностики		
7	Тема 7. Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку	8/12
8	Тема 8. Особливості психодіагностування дітей молодшого шкільного та підліткового віку.	8/8
9	Тема 9. Візуальна психодіагностика як метод вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості.	8/12
10	Тема 10. Психометрика як основа сучасної психодіагностики.	8/8
Разом		80/104

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та експериментальні основи використання сучасних підходів до психодіагностики				
Тема 1. Психодіагностика як галузь сучасних психологічних знань	Вивчення лекційного матеріалу, опанування теоретичного матеріалу	Експрес опитування, складання термінологічного словника за ключовими словами, вправи для закріплення дефініцій та матеріалу з теми. «Сутність і завдання сучасної психодіагностики»; «Психодіагностичні задачі та їхня характеристика»; «Методи сучасної психодіагностики та їх класифікація». Визначте види діагностичних ситуацій. Поставте психологічний діагноз в змодельованій психотерапевтичній ситуації. Опишіть діагностику рис особистості та «вимірювану індивідуальність». Наведіть приклад етапу збору даних у психодіагностичному дослідженні. Наведіть приклад етапу переробки та інтерпретації емпіричних даних. Наведіть приклад етапу прийняття психологом рішення. Назвіть та охарактеризуйте етичні аспекти психодіагностичного дослідження. Підготовка до самостійної роботи на тему: «Сучасні методи психодіагностики. Основні принципи аналізу глибинного інтерв'ю та окреслення соціально значущих тем з метою виявлення аутсайдерської свідомості». Виконання завдань самостійної роботи: Опишіть сучасні методи психодіагностики. Назвіть основні принципи аналізу глибинного інтерв'ю. Окресліть соціально значущі теми з метою виявлення аутсайдерської свідомості. Прочитайте статтю, проаналізуйте основні принципи аналізу глибинного інтерв'ю та окреслення соціально значущих тем з метою виявлення аутсайдерської свідомості. Підготовка до тестування з теми.	основна [1-7; 9; 12] допоміжна [1-20; 35-43; 56]	6
Тема 2. Сучасна тестова психодіагностика	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Підготовка доповіді, тестів, есе. Виконання практичних завдань. Наведіть класифікацію сучасних психодіагностичних методів в парадигмі сучасної методології. Наведіть характеристику окремих	основна [1-12] допоміжна [1-33; 44-49; 55]	6

	«Вимоги до психодіагностичних тестів»; «Класифікація психодіагностичних тестів»; «Вимоги до діагностичних тестів. Психологічний діагноз»; «Вимоги до користувачів психодіагностичних методик»; «Сучасний психодіагностичний процес».	психодіагностичних методів. Назвіть основні вимоги до психодіагностичних методів. Охарактеризуйте надійність та її види. Назвіть типи валідності методики. Опишіть процедуру стандартизації тестів. Охарактеризуйте процедури центрування та нормування. Назвіть різницю між оцінками первинними та оцінками шкальними. Охарактеризуйте види шкальних оцінок. Окресліть загальні проблеми використання окремих психодіагностичних методів. Сконструйте авторський психодіагностичний тест. Опишіть шкали, наведіть їхню характеристику. Розробіть процедуру проведення психодіагностичного дослідження. Проведіть емпіричне дослідження за допомогою авторської психодіагностичної методики, опишіть та проаналізуйте його результати. Використайте методи математичної статистики для емпіричної обробки результатів проведеного дослідження. Підготовка до самостійної роботи на тему: «Психодіагностика сучасного віртуального Інтернет-дискурсу». Опрацюйте теоретичні питання: «Сучасні методи психодіагностики сучасного віртуального Інтернет-дискурсу». «Психодіагностика вербальної та невербальної свідомості Інтернет-користувачів». «Психодіагностика нового типу мовної особистості». «Психодіагностика віртуального комунікативного простору». Прочитайте статтю, проаналізуйте основні методи психодіагностики сучасного віртуального Інтернет-дискурсу. Підготовка до тестування з теми.		
Тема 3. Психодіагностика інтелекту та здібностей особистості сучасній психологічній парадигмі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу «Проблема здібностей особистості». «Різновиди здібностей». «Діагностика здібностей інтелекту особистості сучасній	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анотування основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики інтелекту та здібностей особистості в сучасній психологічній парадигмі. Опрацюйте такі психодіагностичні методики та виконайте творчі завдання: 1. Опишіть особливості використання Методики “Лого” для оцінки здібності особистості	основна [1-9; 12] допоміжна [5-15; 17; 22-30; 42-51]	6

	психологічний парадигмі».	до аналізу, логічного мислення. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 2. Опишіть особливості використання Методики “Вивчення логічного мислення” Дж.Равена для оцінки здібності до аналізу, логічного мислення особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 3. Опишіть особливості використання Тесту “Визначення IQ” Г.Айзенка для оцінки загального інтелекту. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Порахуйте коефіцієнт загального інтелекту у даного респондента. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 4. Опишіть особливості використання Авторської методики «Виявлення загальної ерудиції» [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Методика «Виявлення загальної ерудиції». Рівне: РДГУ. 102 с.] для оцінки семантичної гнучкості; здібності до генерування великої кількості ідей; загальної ерудиції. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики.		
--	---------------------------	--	--	--

		Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 6. Опишіть особливості використання Авторського методу написання довільного твору [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Метод написання довільного твору. Рівне: РДГУ. 86 с.] для оцінки дивергентних здібностей; здібності до генерування великої кількості ідей. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентів із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 7. Опишіть особливості використання Модифікованого варіанту методики Е.Торранса та Дж.Гілфорда “Вирази” (у модифікації Є.Є.Тунік) для оцінки оригінальності мислення особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентів із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 8. Опишіть особливості використання авторської методики “20 слів” [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Методика “20 слів”. Рівне: РДГУ. 66 с.] для оцінки інтуїції; здатності до знаходження великої кількості асоціацій. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентів із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою,		
--	--	--	--	--

		виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 9. Опишіть особливості використання Методики “Кола” Е.П.Торранса з метою оцінки дивергентних здібностей особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 10. Опишіть особливості використання Методики Дж.Гілфорда та М.О’Саллівена «Дослідження соціального інтелекту» для оцінки рівню сформованості соціального інтелекту особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 11. Опишіть особливості використання Методу змістово-сміслового аналізу дискурсивного мислення за І.М.Семеновим в авторській модифікації [Михальчук Н.О., Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Модифікація методу змістово-сміслового аналізу дискурсивного мислення за І.М.Семеновим. Рівне: РДГУ. 106 с.] для оцінки рівню сформованості унікальності мислення. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного методу. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів.		
--	--	---	--	--

		Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 12. Опишіть особливості використання «Психогеоетричного тесту» – проєктивної методики дослідження особистості, створеної С.Дилінгер для оцінки рівню сформованості оригінальності мислення. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного тесту. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 13. Опишіть особливості використання «Методики дослідження дивергентного мислення» П.Торренса, Дж.Гілфорда (в модифікації О.Є.Тунік) для оцінки дивергентних здібностей особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 14. Опишіть особливості використання Методики Б.В.Зейгарник «Розуміння непрямого значення прислів'їв і метафор» в авторській модифікації [Михальчук Н.О., Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Модифікована методика Б.В.Зейгарник «Розуміння непрямого значення прислів'їв і метафор». Рівне: РДГУ. 146 с.] для оцінки унікальності мислення; здатності до фантазування. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну		
--	--	---	--	--

		інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 15. Опишіть особливості використання «Методики діагностики інтелектуальних якостей керівника» К.М.Борисової, Г.П.Логинової, М.О.Мдівані для оцінки рівню сформованості здатності до прогнозування респондента. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 16. Опишіть особливості використання Модифікованої методики «Вимірювання освіченості особистості» (Л.В.Занкова в авторській модифікації) [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Методика «Вимірювання освіченості особистості» (Л.В.Занкова в авторській модифікації). Рівне: РДГУ. 94 с.] для оцінки рівню сформованості семантичної гнучкості; освіченості особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 17. Опишіть особливості використання Психодіагностичного тесту «Анаграми – 2009» Форма А» для оцінки рівню сформованості здатності до перетворень; соціального інтелекту; емоційного інтелекту. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори,		
--	--	---	--	--

		опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 18. Опишіть особливості використання Методики «Розуміння себе та іншого в міжособистісних стосунках» А.Меграбяна для оцінки рівню сформованості здатності до прогнозування; соціального інтелекту; емоційного інтелекту. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 19. Опишіть особливості використання Методики “Проста особистісна методика в символах” для оцінки рівню сформованості здібності до генерування особистістю великої кількості ідей; соціального інтелекту; емоційного інтелекту. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 20. Опишіть особливості використання Шкали експертної оцінки якостей дивергентного мислення особистості для оцінки рівню розвитку у індивіда дивергентних здібностей (Івашкевич, Е.Е. & Набочук, О.Ю. (2021). Шкала експертної оцінки якостей дивергентного мислення особистості. Рівне: РДГУ. 58 с.). Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки		
--	--	--	--	--

		емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 21. Опишіть особливості використання Методики оцінки дивергентного мислення керівників закладів вищої освіти з метою аналізу рівню сформованості дивергентних здібностей респондентів (Михальчук, Н.О., Набочук, О.Ю. & Івашкевич, Е.Е. (2021). Методика оцінки дивергентного мислення керівників закладів вищої освіти. Рівне: РДГУ. 144 с.). Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 22. Опишіть особливості використання Анкети для студентів – майбутніх філологів – для виявлення психолінгвістичних характеристик розуміння сучасних поетичних творів з метою оцінки рівню становлення їх інтуїції; здатності до знаходження великої кількості асоціацій; соціального інтелекту; емоційного інтелекту (Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.Е. & Набочук, О.Ю. (2020). Анкета для студентів – майбутніх філологів – для виявлення психолінгвістичних характеристик розуміння сучасних поетичних творів: методичний посібник. Рівне: РДГУ. 82 с.). Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням		
--	--	--	--	--

		отриманих даних. 23.Опишіть особливості використання проєктивних методик для психодіагностики інтелекту та здібностей особистості, соціального та емоційного інтелекту респондентів. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням однієї проєктивної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 24. Обробіть емпіричні результати досліджень, отриманих під час проведення психодіагностики інтелекту та здібностей особистості, соціального та емоційного інтелекту респондентів, процедурою кореляційного аналізу. Побудуйте корелограми. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Підготовка до тестування з теми.		
Тема Психодіагностика особистості сучасній психологічній практиці	4. Вивчення лекційного матеріалу, в підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Методика «Вивчення спрямованості особистості» (В. Смекала та М. Кучера)». «Фрайбурзький особистісний опитувальник (FPI) (автори – І.Ференберг, Р.Гампел, Г.Зелл) (форма В)», «Методика «Проста особистісна методика в символах», «Проективна методика «Неіснуюча	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анотування основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики особистості в сучасній психологічній практиці. Ознайомтеся із такими психодіагностичними методиками та виконайте такі творчі завдання: 1. Опишіть особливості використання Методики «Вивчення спрямованості особистості» (В. Смекала та М. Кучера) з метою оцінки впевненості у собі; пластичності; варіабельності; незалежності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію	основна [1-7; 10-12] допоміжна [6-10; 18-35; 47; 53]	6

	тварина», «Опитувальник “Професіоналізації особистості” (SHL)», «Тест Кеттелла 16-RF», «Тест на визначення самоактуалізації «САТ» (у модифікації Д.О.Леонтьєва)» та інші особистісні методики.	даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 2. Опишіть особливості використання Фрайбурзького особистісного опитувальника (FPI) (автори – І.Ференберг, Р.Гампел, Г.Зелг) (форма В) з метою оцінки творчого потенціалу особистості; флексibilityності; гнучкості; комплексної оцінки сформованих особистісних якостей. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 3. Опишіть особливості використання Методики “Проста особистісна методика в символах” з метою оцінки творчого потенціалу; індивідуалізму; образної пам’яті; творчої уяви; диспoнiбельності (багатосторонності, багатогранності особистості); незалежності; креативності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 4. Опишіть особливості використання Проективної методики «Неіснуюча тварина» з метою оцінки самостійності; образної пам’яті; творчої уяви. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних	
--	---	--	--

		та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 5. Опишіть особливості використання Опитувальника “Професіоналізації особистості” (SHL) з метою оцінки адаптивності; самостійності; індивідуалізму; впевненості у собі; варіабельності; гнучкості; незалежності; відповідальності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 6. Опишіть особливості використання Тесту Кеттелла 16-PF з метою оцінки творчого потенціалу; флексibilityності; проникливості; індивідуалізму; незалежності; комплексної оцінки сформованих особистісних якостей. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 7. Опишіть особливості використання Тесту на визначення самоактуалізації «САТ» (у модифікації Д.О.Леонтьєва) з метою оцінки флексibilityності; мобільності; варіабельності; гнучкості; незалежності; відповідальності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних.		
--	--	--	--	--

		8. Опишіть особливості використання Методики “Лого” з метою оцінки гнучкості; креативності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 9. Опишіть особливості використання Методики “Вивчення логічного мислення” Дж.Равена з метою оцінки флексибільності; гнучкості; креативності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 10. Опишіть особливості використання Тесту “Визначення IQ” Г.Айзенка з метою оцінки гнучкості; творчого потенціалу; допитливості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного тесту. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даним тестом, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 11. Опишіть особливості використання Авторської методики «Виявлення загальної ерудиції» [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Методика «Виявлення загальної ерудиції». Рівне: РДГУ. 102 с.] з метою оцінки творчого потенціалу; допитливості; диспозитивності (багатосторонності, багатогранності особистості). Проведіть емпіричне дослідження на одному		
--	--	---	--	--

		респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 12. Опишіть особливості використання Авторського методу написання довільного твору [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Метод написання довільного твору. Рівне: РДГУ. 86 с.] з метою оцінки самостійності; диспозитивності (багатосторонності, багатогранності особистості); пластичності; незалежності; креативності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного методу. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 13. Опишіть особливості використання Модифікованого варіанту методики Е.Торранса та Дж.Гілфорда “Вирази” (у модифікації Є.С.Тунік) з метою діагностики гнучкості; креативності особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного методу. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 14. Опишіть особливості використання Авторської методики “20 слів” [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Методика “20 слів”. Рівне: РДГУ. 66 с.] з метою оцінки чіпкості уваги; образної пам’яті особистості. Проведіть емпіричне		
--	--	--	--	--

		дослідження на одному респондентові із використанням даного методу. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 15. Опишіть особливості використання Методики “Кола” Е.П.Торранса з метою оцінки образної пам’яті; креативності особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 16. Опишіть особливості використання Методу змістово-сміслового аналізу дискурсивного мислення за І.М.Семеновим в авторській модифікації [Михальчук Н.О., Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Модифікація методу змістово-сміслового аналізу дискурсивного мислення за І.М.Семеновим. Рівне: РДГУ. 106 с.] з метою використання творчого потенціалу; самостійності; чіпкості уваги; диспонібельності (багатосторонності, багатогранності особистості); пластичності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного методу. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 17. Опишіть особливості використання «Психогеометричного тесту» – проєктивної методики дослідження особистості, створеної С.Дилінгером з		
--	--	--	--	--

		метою діагностики рівню становлення творчої уяви; креативності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного тесту. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 18. Опишіть особливості використання Методики «Визначення самооцінки» (Self-esteem Test (2022)) з метою оцінки індивідуалізму; впевненості у собі; незалежності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 19. Опишіть особливості використання Методики Б.В.Зейгарник «Розуміння непрямого значення прислів'їв і метафор» в авторській модифікації [Михальчук Н.О., Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Модифікована методика Б.В.Зейгарник «Розуміння непрямого значення прислів'їв і метафор». Рівне: РДГУ. 146 с.] з метою оцінки чіпкості уваги; образної пам'яті; диспозитивності (багатосторонності, багатогранності особистості). Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного методу. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 20. Опишіть особливості використання «Методики діагностики комунікативних та організаційних здібностей» (КОЗ-2) з		
--	--	---	--	--

		метою оцінки творчого потенціалу; флексibilityності; індивідуалізму; впевненості у собі; відповідальності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 21. Опишіть особливості використання «Методики діагностики комунікативної соціальної компетентності» (КСК) з метою оцінки творчого потенціалу; індивідуалізму; впевненості у собі; відповідальності; флексibilityності; мобільності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 22. Опишіть особливості використання «Методики діагностики інтелектуальних якостей керівника» К.М.Борисової, Г.П.Логінової, М.О.Мдівані з метою оцінки творчого потенціалу; впевненості у собі. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 23. Опишіть особливості використання Шкали «Техніка спілкування» Н.Д.Творогової з метою оцінки флексibilityності; адаптивності; проникливості; індивідуалізму; впевненості у собі; незалежності; відповідальності особистості. Проведіть		
--	--	--	--	--

		емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної шкали. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною шкалою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 24. Опишіть особливості використання Тесту Масселона з метою оцінки образної пам'яті; пластичності особистості; комплексної оцінки сформованих особистісних якостей. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного тесту. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даним тестом, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 25. Опишіть особливості використання Анкети «Мое ставлення до рефлексивно організованої діяльності» А.М.Веремчук [Веремчук А.М. Розвиток професійної рефлексії майбутнього вчителя іноземної мови : Дисер. ...канд. психол. наук : 19.00.07 / Анна Миколаївна Веремчук. – К. : Ін-т психол. ім. Г.С. Костюка АПН України, 2009. – 213 с.] з метою оцінки адаптивності; проникливості; особистісної та інтелектуальної рефлексії; здатності особистості до відрефлексування діяльності; відповідальності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної анкети. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною анкетою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 26. Опишіть особливості використання Тесту когнітивної рефлексії (CRT) (Cognitive reflection test (CRT) (2022)) з		
--	--	--	--	--

		метою оцінки творчого потенціалу; особистісної та інтелектуальної рефлексії; здатності особистості до відрефлексування діяльності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного тесту. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даним тестом, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 27. Опишіть особливості використання Методики «Незакінчені речення» в авторській модифікації [Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2020). Методика «Незакінчені речення». Рівне: РДГУ. 56 с.] з метою оцінки диспозитивності (багатосторонності, багатогранності особистості); мобільності. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 28. Опишіть особливості використання Тесту ММРІ з метою комплексної оцінки сформованих особистісних якостей індивіда. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної анкети. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною анкетом, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 29. Обробіть емпіричні результати досліджень, отриманих під час проведення психодіагностики особистості респондентів, за процедурою кореляційного аналізу. Побудуйте корелограми. Проаналізуйте отримані		
--	--	---	--	--

		результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Обробіть емпіричні результати досліджень, отриманих під час проведення психодіагностики особистості респондентів, за процедурою регресійного аналізу. Сформулюйте психологічні закономірності розвитку особистості. Підготовка до тестування з теми.		
Тема 5. Діагностика темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Підходи до дослідження темпераменту в сучасній психологічній практиці»; «Модель темпераменту Г.Айзенка, її врахування в процесі діагностики темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці»; «Підходи до дослідження характеру в сучасній психологічній практиці»; «Акцентуація рис характеру, особливості виявлення».	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анотування основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики особистості в сучасній психологічній практиці. Ознайомтеся із такими психодіагностичними методиками та виконайте такі творчі завдання: 1. Опишіть підходи до дослідження темпераменту в сучасній психологічній практиці. 2. Опишіть модель темпераменту Г. Айзенка, її врахування в процесі діагностики темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці. 3. Охарактеризуйте опитувальник «Айзенка особистісний опитувальник» (Eysenck Personality Inventory або EPI), опишіть особливості його використання для психодіагностики темпераменту особистості. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 4. Охарактеризуйте темперамент як результат поєднання різноманітних біологічних компонентів, включених у функціонування системи поведінки. 5. Обґрунтуйте структурний підхід до дослідження темпераменту особистості. 6. Обґрунтуйте типологічний підхід до	основна [1-7; 9-12] допоміжна [7-23; 33-48; 54-56]	6

		дослідження темпераменту особистості. 7. Охарактеризуйте типологію особистості К. Юнга. 8. Опишіть особистість з точки зору: екстравертованості (екстраверсії – інтроверсії); нейротизму (емоційної стійкості – емоційної нестійкості); психотизму. Проаналізуйте ці явища з точки зору використаного опитувальника «Айзенка особистісний опитувальник» (Eysenck Personality Inventory або EPI). 9. Опишіть підходи до дослідження характеру в сучасній психологічній практиці. 10. Охарактеризуйте акцентуацію рис характеру, особливості її виявлення. 11. Окресліть психодіагностику характеру, особливості використання опитувальника Г. Шмішека. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 12. Опишіть основні типи акцентуованих особистостей з точки зору отриманих емпіричних результатів за опитувальником Г. Шмішека. 13. Обґрунтуйте особливості використання патохарактерологічного діагностичного опитувальника (ПДО), особливості його використання в сучасній психодіагностиці. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 14. Охарактеризуйте типи акцентуації рис характеру особистості з урахуванням отриманих результатів емпіричного дослідження: гіпертимний тип; циклоїдний тип; лабільний тип;		
--	--	---	--	--

		астеноневротичний тип; сензитивний тип; психастенічний тип; шизоїдний тип; епілептоїдний тип; істероїдний тип; нестійкий тип; конформний тип. 15. Охарактеризуйте додаткові показники за отриманими емпіричними результатами за методикою ПДО (крім показників діагностики типів акцентуацій характеру): показником відвертості і вірогідності результатів; індексом В; показником реакції емансипації; показником психологічної схильності до алкоголізації; показником психологічної готовності до делінквентності, до правопорушень; показником чоловічності-жіночності. 16. Обробіть емпіричні результати досліджень, отриманих під час проведення психодіагностики темпераменту та характеру особистості, процедурою кореляційного аналізу. Побудуйте корелограми. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Підготовка до тестування з теми.		
Тема 6. Проєктивні методики в сучасній психодіагностичній практиці	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Історія розвитку проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці»; «Специфіка проєктивного підходу до діагностики особистості»; «Історія проєктивної психодіагностики»; «Використання проєктивних методик в роботі з досліджуваними різних вікових груп»; «Значення проєктивного підходу у дослідженні неусвідомлюваних	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анотування основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики особистості в сучасній психологічній практиці. Ознайомтеся із такими психодіагностичними методиками та виконайте такі творчі завдання: 1. Опишіть історію розвитку проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці. 2. Охарактеризуйте специфіку проєктивного підходу до діагностики особистості. 3. Опишіть історію проєктивної психодіагностики. 4. Опишіть особливості використання проєктивних методик в роботі з досліджуваними різних вікових груп. 5. Охарактеризуйте значення проєктивного підходу у дослідженні неусвідомлюваних явищ психіки. 6. Назвіть основні принципи, які	основна [1-12] допоміжна [4-23; 26-34; 42-56]	6

	явищ психіки»; «Основні принципи, які покладені в основу проєктивного дослідження особистості»; «Ознаки, які властиві для проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці»; «Перевага малюнкових методик».	покладені в основу проєктивного дослідження особистості. 7. Обґрунтуйте теоретико-методологічну основу проєктивних методів. 8. Охарактеризуйте типологічну концепцію К. Левіна. 9. Охарактеризуйте персоналістичну психологію В. Штерна. 10. Охарактеризуйте організмичну теорію Г. Мюррея. 11. Опишіть концепцію А. Маслоу. 12. Опишіть ознаки, які властиві для проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці. 13. Назвіть переваги малюнкових методик. 14. Опишіть особливості використання Тестів «Малюнок людини», «Неіснуюча тварина», особливості їх проведення та інтерпретації психодіагностичних результатів. Проведіть емпіричне дослідження на одному респонденті із використанням даної методики. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 15. Опишіть особливості використання Проєктивних методик «Моя сім'я», «Дош», тест С. Розенцвейга. Назвіть особливості їх використання, проведення та інтерпретація психодіагностичних результатів. Проведіть емпіричне дослідження на одному респонденті із використанням даних методик. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 16. Опишіть особливості використання розробленими О.Л. Венгер оригінальними модифікаціями тестів «Малюнок людини», «Неіснуюча тварина: «Зла тварина», «Щаслива	
--	---	---	--

		тварина», «Нещаслива тварина», «Малюнок сім'ї» (три варіанти), «Дерево», «Вільний малюнок», «Автопортрет», «Конструктивний малюнок людини з геометричних фігур». Назвіть особливості їх використання, проведення та інтерпретації психодіагностичних результатів. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 17. Опишіть особливості використання Тесту тематичної апперцепції (ТАТ, з англ. Thematic Apperception Test). Назвіть особливості його використання, проведення та інтерпретації психодіагностичних результатів. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даного тесту. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даним тестом, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 18. Обробіть емпіричні результати досліджень, отриманих під час проведення психодіагностики особистості, процедурою кореляційного аналізу. Побудуйте корелограми. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру регресійного аналізу та дискримінантного аналізу для обробки емпіричних результатів, отриманих за всіма методиками. Сформулюйте психологічні закономірності розвитку особистості. Підготовка до тестування з теми.		
Змістовий модуль 2. Проведення психодіагностичних досліджень з респондентами різних вікових груп. Основи візуальної психодіагностики				

Тема 7. Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Дитяча і шкільна психодіагностика як галузі загальної психодіагностики, їх особливості»; «Особливості психодіагностування дітей різного віку»; «Психологічні чинники психодіагностичного дослідження дітей»; «Фактори ризику, котрі повинен враховувати психодіагност у молодшому шкільному віці»; «Психологічні чинники, які є прогностично сприятливими у підлітковому віці»; «Завдання психодіагностичного дослідження дітей, підлітків та юнаків»; «Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку»; «Методи особистісного і поведінкового психодіагностування дітей до чотирирічного віку»; «Діагностування готовності дітей до школи»; «Визначення готовності дітей до школи прихильниками педагогічного підходу».	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анутовання основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики особистості в сучасній психологічній практиці. Ознайомтеся із такими психодіагностичними методиками та виконайте такі творчі завдання: 1. Опишіть дитячу і шкільну психодіагностику як галузі загальної психодіагностики, назвіть їх особливості. 2. Назвіть особливості психодіагностування дітей різного віку. 3. Охарактеризуйте психологічні чинники психодіагностичного дослідження дітей. 4. Назвіть фактори ризику, котрі повинен враховувати психодіагност у молодшому шкільному віці. 5. Обґрунтуйте психологічні чинники, які є прогностично сприятливими у підлітковому віці. 6. Назвіть завдання психодіагностичного дослідження дітей, підлітків та юнаків. 7. Опишіть особливості психодіагностування дітей дошкільного віку. 8. Назвіть методи особистісного і поведінкового психодіагностування дітей до чотирирічного віку. 9. Обґрунтуйте особливості діагностування готовності дітей до школи. 10. Охарактеризуйте визначення готовності дітей до школи прихильниками педагогічного підходу. 11. Охарактеризуйте опис найбільшою мірою використовуваного у США національного тесту готовності (MRT), призначений для молодшої і середньої груп дитячого садка (1-й рівень), для старшої групи та першокласників (2-й рівень). Охарактеризуйте завдання тесту. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даної методики. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати,	основна [1-6; 10-12] допоміжна [4-45; 53-56]	6
--	---	---	---	----------

		наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 12. Назвіть ознаки готовності дитини до школи з точки зору інтелектуальної сфери особистості. 13. Охарактеризуйте тест шкільної зрілості Я. Ірсека, який пізніше модифікував А. Керн. 14. Назвіть особливості використання тесту Ірсека-Керна. 15. Охарактеризуйте прояви сформованості ігрової діяльності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. 16. Охарактеризуйте комп'ютерну версія діагностичного пакета «Готовність до школи». Опишіть діагностичний пакет «Готовність до школи», який містить три блоки програм. Охарактеризуйте комп'ютерну програму оброблення результатів емпіричного дослідження. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за діагностичним пакетом «Готовність до школи», виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Підготовка до тестування з теми.		
Тема 8. Особливості психодіагностування дітей молодшого шкільного та підліткового віку.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Особливості організації та проведення психодіагностичного дослідження дітей молодшого шкільного віку»; «Методики психодіагностичного комплексу, які можна застосовувати і до 6-7-річних, 10-11-річних дітей»; «Особливості психодіагностування підлітків»;	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анотування основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики особистості в сучасній психологічній практиці. Ознайомтеся із такими психодіагностичними методиками та виконайте такі творчі завдання: 1. Назвіть та обґрунтуйте особливості організації та проведення психодіагностичного дослідження дітей молодшого шкільного віку. 2. Опишіть особливості використання методик психодіагностичного комплексу, які можна застосовувати і до 6-7-річних, 10-11-річних дітей. 3. Назвіть та обґрунтуйте особливості	основна [1-3; 7-12] допоміжна [1-15; 17; 42-51]	6

	«Загальні завдання психодіагностичного обстеження підлітків»; «Психологічні чинники ризику, які слід враховувати в прогностичній діагностиці підлітків»; «Психодіагностика рівня розвитку інтелектуальних здібностей в підлітковому віці».	психодіагностування підлітків. 4. Охарактеризуйте загальні завдання психодіагностичного обстеження підлітків. 5. Обґрунтуйте психологічні чинники ризику, які слід враховувати в прогностичній діагностиці підлітків. 6. Назвіть та обґрунтуйте особливості психодіагностики рівню розвитку інтелектуальних здібностей в підлітковому віці. 7. Опишіть особливості діагностики загального інтелектуального рівня в підлітковому віці за допомогою психодіагностичних методик: «Тест Векслера», «ШТРР», «Інтелектуальна лабільність», «Матриці Равена», «Логіко-кількісні відношення» і тест Айзенка. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 8. Опишіть методи діагностики когнітивних процесів у підлітків. 9. Опишіть особливості психодіагностики уваги підлітків із використанням методик: «Діагностика розподілу уваги», «Діагностика концентрації і стійкості уваги», «Аналіз стійкості уваги», «Таблиці Шульте». Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми,	
--	---	--	--

		проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 10. Опишіть особливості розвитку мислення в підлітковому віці із використанням психодіагностичних методик: «Складні аналогії», «Виділення істотних ознак», «Числові вирази», «Розуміння переносного сенсу прислів'їв і метафор», «Класифікація понять», «Вивчення ригідності мислення», «Гнучкість мислення», «Швидкість мислення». Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 11. Опишіть особливості психодіагностики сприймання учнів підліткового віку із застосуванням методик: «Здібності до цілісного сприйняття форми і співвідношення частин геометричних фігур і наочних зображень», «Впізнання фігур». Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 12. Опишіть особливості вивчення		
--	--	---	--	--

		мовленнєвого розвитку підлітків із використанням «Методики оцінки продуктивності вербального відтворення», методики «Тлумачення прислів'їв». Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даною методикою, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 13. Опишіть особливості діагностики характерологічних особливостей підлітків. Охарактеризуйте особливості використання методик: Методики багатофакторного дослідження особистості Р. Кеттелла, Опитувальника Г.Айзенка, тесту «Виявлення структури темпераменту» В. Русалова, Опитувальника Х. Шмішека, патохарактерологічний діагностичний опитувальник (ПДО) А. Лічко. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 14. Назвіть особливості використання проєктивних методик з метою уточнення деяких особливостей особистості в підлітковому віці: «Будинок – Дерево – Людина», «Неіснуюча тварина», методики «Малюнкові фрустрації»		
--	--	---	--	--

		Розенцвейга», «Незавершені речення» Сакса і Леві. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедури факторного аналізу та семантичного диференціалу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 15. Опишіть особливості діагностики емоційно-мотиваційної сфери підліткового віку: тест шкільної тривожності Філліпса, опитувальник Басса-Дарки, методика «Незавершені речення», опитувальники «САН» В. Доскіна, вимірювання мотивації досягнення А. Меграбіана, методика «Мотивація афіліації», А. Меграбіана, в модифікації М. Магомед-Емінова, «Мотивація до успіху» Т.Елерса, «Мотивація до уникнення невдач». Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 16. Назвіть особливості психодіагностики емпатії в підлітковому віці: Методика «Діагностика рівня емпатії» І. Юсупова. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру		
--	--	--	--	--

		факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 17. Опишіть особливості вивчення морально-духовної самосвідомості підлітків: використання методики «Визначення почуття відповідальності», розроблена й адаптована М. Осташевою; методики «Виявлення домінуючих ціннісних орієнтацій», яка була запропонована фінською дослідницею Х. Ніємі й адаптована М. Гінзбург. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 18. Опишіть особливості діагностики міжособистісних стосунків підлітків в групі однолітків та в сім'ї: використання методу соціометрії, методики діагностики схильності особистості до конфліктної поведінки К. Томаса, методики діагностики міжособистісних стосунків Т.Лірі, методик: «Моя сім'я», «Як ваша дитина оцінює усередині сімейні взаємини», опитувальник PARI Е Шефер і Р. Белл, опитувальника батьківського ставлення до дітей А. Варга і В. Століна, опитувальника для батьків «Аналіз сімейних взаємин». Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних		
--	--	--	--	--

		факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Використайте процедуру кореляційного аналізу, побудуйте корелограми, проаналізуйте отримані результати. Поясніть отримані результати та визначте психологічні особливості явища, яке вивчається. 19. Опишіть особливості діагностики професійної спрямованості підлітків: використання опитувальника «ДДО», методики «Карта інтересів», методики Голланда. Проведіть емпіричне дослідження на одному респондентові із використанням даних методик. Використайте процедуру факторного аналізу для обробки емпіричних даних за даними методиками, виділіть фактори, опишіть їх та дайте власну інтерпретацію даних факторів. Проаналізуйте отримані результати, наведіть інтерпретацію отриманих даних та запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. 20. Отримані результати за всіма методиками опрацюйте за допомогою регресійного аналізу, сформулюйте закономірності певного явища. Підготовка до тестування з теми.		
Тема 9. Візуальна психодіагностика як метод вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Поняття візуальної психодіагностики та сфери її застосування»; «Предмет візуальної психодіагностики»; «Загальні особливості сприйняття людини людиною»; «Кінесика як наука, особливості її використання в сфері психології»; «Проксеміка і хронеміка як сфери соціальної і практичної психології і	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анутованн я основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики особистості в сучасній психологічній практиці. Ознайомтеся із такими психодіагностичними методиками та виконайте такі творчі завдання: 1. Дайте поняття візуальної психодіагностики та сфери її застосування. 2. Охарактеризуйте предмет візуальної психодіагностики. 3. Опишіть загальні особливості сприйняття людини людиною. 4. Охарактеризуйте кінесику як науку, опишіть особливості її використання в сфері психології. 5. Охарактеризуйте проксеміку і	основна [1-4; 10-12] допоміжна [18-35; 37; 43-56]	6

	семіотики, що займаються вивченням просторової і часової системи спілкування»; «Хронеміка та дослідження використання часу в невербальному комунікаційному процесі»; «Такесика, яка вивчає дотики в ситуаціях спілкування».	хронеміку як сфери соціальної і практичної психології і семіотики, що займаються вивченням просторової і часової системи спілкування. 6. Охарактеризуйте хронеміку та опишіть дослідження використання часу в невербальному комунікаційному процесі. 7. Охарактеризуйте такесіку, яка вивчає дотики в ситуаціях спілкування. 8. Опишіть особливості визначення найважливіших особистісних і індивідуально-психологічних особливостей людини за допомогою методів візуальної психодіагностики. 9. Охарактеризуйте історичні корені візуальної психодіагностики. 10. Опишіть основи психології тілесності. 11. Охарактеризуйте основи візуальної характерології. 12. Опишіть психологію невербальних комунікацій. 13. Обґрунтуйте особливості колірної психодіагностики, особливості її проведення тощо. 14. Опишіть психодіагностику психологічних якостей особистості за особливостями будови тіла та його частин. 15. Окресліть ключ до ефективної комунікації з людьми зі стандартними формами голови. 16. Окресліть ключ до ефективної комунікації. 17. Обґрунтуйте психодіагностику жестів, пози та ходи. 18. Охарактеризуйте психологічне значення оформлення зовнішності для візуальної психодіагностики особистості. 19. Окресліть особливості кольорової самопрезентації. 20. Поясніть, яким чином пов'язані між собою будова тіла й індивідуально-психологічні особливості людини в теорії Кречмера. 21. Обґрунтуйте, в чому відмінність теорії Е. Кречмера від теорії У. Шелдона. 22. Дайте характеристику астеніків, атлетиків та пікніків за О. Петровим. 23. Поясніть, що входить в поняття «зовнішній вигляд» і яка інформація про особистість може бути отримана при його сприйнятті. 24. Поясніть, що таке «жест» у широкому і вузькому значенні цього слова. 25. Обґрунтуйте, якими є найважливіші характеристики ходи.	
--	--	---	--

		Підготовка до тестування з теми.		
Тема Психометрика основа сучасної психодіагностики	10. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми: «Предмет і завдання психометрики»; «Історичні аспекти розвитку психометрії»; «Психометрія на перехресті теорії і практики»; «Типи шкал. Основи шкалювання»; «Психологічне випробування та емпіричне вимірювання»; «Вибірка респондентів дослідження»; «Статистичні процедури у процесі розробки психологічного інструментарію»; «Планування проєкту психологічного вимірювання»; «Вихідний теоретичний концепт феноменологія досліджуваного явища».	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка до тестів, творча робота. Анотування основних джерел з теми, презентація. Проаналізуйте окремі періодичні видання за минулий рік. Складіть вибірку статей, в яких описуються моніторингові дослідження в сфері психодіагностики особистості в сучасній психологічній практиці. Ознайомтеся із такими психодіагностичними методиками та виконайте такі творчі завдання: 1. Яке ключове завдання психометрики? 2. Чим відрізняється психометрика від психодіагностики? 3. Дослідження якого психологічного феномену були покладені в основу тестології? З якої причини? 4. Що таке теоретична модель досліджуваного явища? Чим вона відрізняється від дослідницької моделі? 5. Які властивості нуля у психометриці? 6. Які властивості одиниці вимірювання у психометрії? 7. Наведіть приклади зрушень в уявленнях науковців про психічну норму. 8. Який тип шкал прийнятний для вимірювання рівня інтелекту? Свою відповідь обґрунтуйте. 9. Який тип шкал прийнятний для вимірювання особистісних якостей? Свою відповідь обґрунтуйте. 10. Що таке випробування у психологічній практиці? 11. Чим відрізняється емпіричне вимірювання від тривіального спостереження за індивідом чи групою? 12. Які сутнісні відмінності тестів досягнень (здібностей) та особистісних опитувальників? 13. Який психодіагностичний інструментарій здебільшого використовується у практичній психології та психологічній практиці? 14. На підставі яких показників формуються тестові норми? 15. На що вказують показники графіку нормального розподілу даних (крива Гауса)? 16. Який тип психодіагностичного інструментарію зазвичай має вищий ступінь валідності та надійності? Чому? 17. Якою буде репрезентативна вибірка	основна [1-12] допоміжна [1-25; 27-33; 42-56]	6

		для розробки опитувальника, який вимірює стан стомленості школярів після робочого дня? 18. Які переваги підрахунку середнього арифметичного, моди та медіани? 19. Чим відрізняється дисперсія від стандартного відхилення? 20. Що дозволяє з'ясувати коефіцієнт кореляції Пірсона? 21. Яку інформацію з'ясуємо, відповідаючи на питання «Що ми будемо вивчати?» та «Як ми будемо вивчатимемо?» 22. Що називають вихідним концептом діагностичного інструмента? 23. Яку функцію виконує системотворча дефініція? 24. Що вирізняє теоретичну модель психологічного феномену з-поміж тривіального реєстру психічних якостей і властивостей? 25. Яким чином можуть бути використані структурні елементи (ланки) та їхні взаємозв'язки у теоретичній моделі психологічного феномену при розробці діагностичного інструменту? 26. Якими є провідні принципи формального аналізу психічних феноменів для укладання тестових завдань вимірювання інтелекту, особистісних якостей? 27. Схарактеризуйте значення кожної зі складових процедури специфікації психодіагностичного інструмента. 28. Який тип даних буде більш доречним для складання психологічної біографії видатної постаті? 29. На підставі якого типу даних можна робити висновки про розвиток здібностей дитини? 30. Запропонуйте приклади діагностичних завдань з вибором правильної відповіді з-поміж запропонованих для тесту професійного відбору. 31. Запропонуйте приклади діагностичних завдань за аналогією для тесту інтелекту. 32. Запропонуйте приклади діагностичних завдань на відповідність та послідовність. 33. Наведіть приклад питання або твердження, яке може актуалізувати установку на середні та крайні відповіді. 34. Сформулюйте кілька тверджень, які спрямовані виявляти ступінь щирості досліджуваного (у шкалі «неправди»).		
--	--	--	--	--

		35. Яку мету переслідує пробна версія діагностичного інструментарію? 36. Яка мета робочої версії методики? 37. Яка основна мета апробації пунктів (завдань) психодіагностичного інструмента? 38. Яким чином можуть прислужитися міри центральної тенденції на етапі апробації методики? 39. Наведіть приклад методик, де релевантною процедурою відбору пунктів (завдань) буде класичний аналіз, факторний аналіз, критеріальний принцип. 40. Чому критеріальний принцип відбору пунктів психодіагностичного інструментарію майже не використовується для розробки особистісних опитувальників. 41. На що вказує показник дискримінативності шкал? 42. На які властивості психодіагностичного інструмента вказує низький рівень надійності? 43. Яким чином вимірюється надійність методики? 44. Яке фундаментальне значення має надійність для розробки психодіагностичної методики? 45. З якою метою вимірюють ретестову валідність психодіагностичного інструмента? 46. Які переваги та недоліки вимірювання надійності паралельних форм методики? 47. Поясніть суть методу розщеплення тесту при вивченні надійності психодіагностичного інструмента. 48. Які чинники впливають на рівень надійності психодіагностичного інструмента? 49. Чим валідність тесту відрізняється від надійності? 50. У чому полягають відмінності між внутрішньою та зовнішньою валідністю психодіагностичної методики? 51. Яким чином вимірюється конкурентна валідність психодіагностичної методики? 52. У чому цінність прогностичної валідності психодіагностичної методики? 53. Що відрізняє змістовну та очевидну психодіагностичну валідність? 54. Охарактеризуйте основні чинники валідності психодіагностичної методики. 55. Яка практична мета стандартизації діагностичного інструмента?		
--	--	---	--	--

		56. У чому суть виокремлення групових норм у тестуванні? 57. Яким чином здійснюється формування предметно-орієнтованих норм психодіагностичної методики? 58. Опишіть послідовність етапів стандартизації психодіагностичного інструментарію. 59. Схарактеризуйте основні вимоги до формування стандартизації вибірки. 60. Які страти можуть бути основними під час формування вибірки загальної популяції? 61. Які переваги та недоліки мають електронні варіанти психодіагностичного інструмента? 62. Опишіть загальну схему аналізу результатів дослідження. 63. Які основні принципи якісної інтерпретації? 64. Який загальний алгоритм кількісної обробки даних? 65. Які існують варіанти висновків за результатами дослідження? 66. Які переваги електронної програми обробки даних? 67. Розробіть свою авторську психодіагностичну методику. Опишіть шкали, їхні показники та критерії. Розробіть план обробки та інтерпретації результатів. Проведіть емпіричне дослідження на одному респонденті із використанням даної методики. Використайте процедуру математико-статистичного аналізу емпіричних даних за даною методикою, опишіть отримані результати та дайте власну інтерпретацію даних. Запропонуйте рекомендації психолога своєму клієнтові з урахуванням отриманих даних. Підготовка до тестування з теми.		
--	--	---	--	--

Індивідуальні завдання

- Проєкти та міні-дослідження:
- Наукова психодіагностика і психодіагностична практика
- Основні принципи професійної етики.
- Види репрезентативності.
- Формування вибіркової сукупності.
- Роль особистості психолога в дослідженні.
- Особливості проведення комп'ютерної діагностики.
- Спостереження як основний і допоміжний метод психологічного дослідження.
- Застосування спостереження в різних галузях.
- Загальні правила операціоналізації понять при проведенні наукового дослідження.

- Переваги і недоліки включеного і невключеного видів спостереження.
- Способи підвищення надійності результатів спостереження.
- Підготовка і проведення стандартизованого спостереження.
- Цілі і способи підготовки спостерігачів.
- Специфіка використання технічних засобів фіксації.
- Переваги і недоліки параметричних і непараметричних карт спостереження.
- Типові погрішності у результатах опитувальної діагностики та способи їх подолання.
- Поширені шкали стандартних оцінок.
- Адаптація іншомовних тестів-опитувальників.
- Особливості застосування багатофакторних і одновимірних опитувальників.
- Поняття валідності та її видів.
- Теоретичні засади розробки опитувальників рис особистості.
- Загальна характеристика типологічних опитувальників
- Особливості проведення масових опитувань.
- Вплив особливостей психологічного контакту з респондентами на результати опитування.
- Бесіда як метод психологічного дослідження (сфери застосування, планування, проведення).
- Вимоги до композиції та оформлення анкети.
- Використання технічних засобів при проведенні опитування.
- Основні види запитань і закономірності їх відбору у план опитування
- Тестова тривожність та шляхи її зменшення.
- Урахування вікових особливостей досліджуваних при підготовці та проведенні діагностики пізнавальних процесів.
- Загальна характеристика психометричного та критеріально орієнтованого типів тестування.
- Теоретичні засади діагностики креативності.
- Загальна характеристика сучасних теорій інтелекту.
- Специфіка застосування вербальних та невербальних тестів (субтестів) інтелекту.
- Значення даних діагностики пізнавальних процесів для їх подальшої фахової корекції.
- Способи розвивальної роботи пізнавальних процесів дорослих.
- Діагностика відхилень розумового розвитку.
- Особливості застосування проєктивних методик у психологічному дослідженні.
- Проблема застосування проєктивних методик і особистісних опитувальників.
- Психологія кольору.
- Процедурні аспекти проєктивної діагностики.
- Проєктивна діагностика різних вікових груп.
- Використання проєктивних методик у діяльності клінічного психолога.
- Інтерпретація вербальної продукції при малюванні та постмалюночному опитуванні.
- Аналіз почерку як проєктивна техніка
- Міжособистісні стосунки як механізми реалізації групової діяльності.
- Проблема групової згуртованості.
- Характеристика груп і колективів.
- Проблема лідерства і керівництва у психологічній науці.
- Механізми взаємовпливу в колективі.
- Причини міжособистісних конфліктів та шляхи їх подолання.
- Рефлексія як механізм соціальної перцепції.

- Історія застосування методу соціометрії.
- Метод референтометрії; сфери його застосування.
- Загальна характеристика типів сімейного виховання.
- Застосування психодіагностики у роботі тренінгових груп.
- Етичні аспекти психодіагностики реальних груп і організацій.

Творча робота

Ситуативні задачі

Асоціативні завдання

Проблемні задачі і завдання

Форми контролю: опитування, перевірка практичних завдань та кейсів, експертне оцінювання консультативних інтерв'ю, аналіз роботи.

8. Методи навчання

Методи навчання у межах ОК «Сучасні підходи до психологічної діагностики» спрямовані на формування у здобувачів освіти здатності до надання необхідної допомоги людям у вигляді рекомендацій щодо розв'язання їхніх психологічних проблем.

У навчальному процесі застосовуються:

- лекційні заняття з елементами проблемного викладу та мультимедійного супроводу;
- практичні та семінарські заняття, що передбачають аналіз кейсів, розв'язання ситуаційних завдань і роботу з реальними кейс-прикладами;
- інтерактивні методи (робота в парах (психолог-клієнт), трійках (психолог-клієнт-спостерігач) з подальшим аналізом, міні-дискусії, рольові ігри, мозкові штурми, ділові ігри), спрямовані на розвиток навичок прийняття спільних командних рішень;
- самостійна робота здобувачів освіти за керівництва викладача, що включає опрацювання наукових та аналітичних матеріалів, використання сучасних інформаційних ресурсів.

9. Методи контролю

При вивченні здобувачами вищої освіти курсу «Сучасні підходи до психологічної діагностики» застосовуються такі методи оцінювання набутих знань:

- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, оцінювання активності на заняттях, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів тощо;
- контроль самостійної роботи, представлення презентацій, доповідей, психологічних есе тощо;
- індивідуальне опитування;
- поточне тестування;
- аналіз та оцінювання результатів навчання;
- підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Сутність і завдання сучасної психодіагностики.
2. Психодіагностичні задачі та їхня характеристика.
3. Методи сучасної психодіагностики та їх класифікація.
4. Вимоги до психодіагностичних тестів.
5. Класифікація психодіагностичних тестів.
6. Вимоги до діагностичних тестів. Психологічний діагноз.
7. Вимоги до користувачів психодіагностичних методик.
8. Сучасний психодіагностичний процес.

9. Проблема здібностей особистості.
10. Різновиди здібностей.
11. Діагностика здібностей та інтелекту особистості в сучасній психологічній парадигмі.
12. Особистісні опитувальники, особливості їхньої побудови та використання.
13. Методика ММРІ, її використання, особливості обробки результатів психодіагностичного дослідження.
14. 16-факторний особистісний опитувальник Р. Кеттелла, його використання для психодіагностики особистості.
15. Підходи до дослідження темпераменту в сучасній психологічній практиці.
16. Модель темпераменту Г.Айзенка, її врахування в процесі діагностики темпераменту особистості в сучасній психологічній практиці.
17. Опитувальник «Айзенка особистісний опитувальник» (Eysenck Personality Inventory або EPI), його використання для психодіагностики темпераменту особистості.
18. Історія розвитку проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці.
19. Специфіка проєктивного підходу до діагностики особистості.
20. Історія проєктивної психодіагностики.
21. Використання проєктивних методик в роботі з досліджуваними різних вікових груп.
22. Значення проєктивного підходу у дослідженні неусвідомлюваних явищ психіки.
23. Основні принципи, які покладені в основу проєктивного дослідження особистості.
24. Ознаки, які властиві для проєктивних технік в сучасній психодіагностичній практиці.
25. Перевага малюнкових методик.
26. Тести «Малюнок людини», «Неіснуюча тварина», особливості їх використання, проведення та інтерпретація психодіагностичних результатів.
27. Проєктивні методики «Моя сім'я», «Дощ», тест С. Розенцвейга.
28. Розроблені О.Л. Венгер оригінальні модифікації тестів «Малюнок людини», «Неіснуюча тварина: «Зла тварина», «Щаслива тварина», «Нещаслива тварина», «Малюнок сім'ї» (три варіанти), «Дерево», «Вільний малюнок», «Автопортрет», «Конструктивний малюнок людини з геометричних фігур»
29. Дитяча і шкільна психодіагностика як галузі загальної психодіагностики, їх особливості.
30. Особливості психодіагностування дітей різного віку.
31. Психологічні чинники психодіагностичного дослідження дітей.
32. Фактори ризику, котрі повинен враховувати психодіагност у молодшому шкільному віці.
33. Психологічні чинники, які є прогностично сприятливими у підлітковому віці.
34. Завдання психодіагностичного дослідження дітей, підлітків та юнаків.
35. Особливості психодіагностування дітей дошкільного віку.
36. Методи особистісного і поведінкового психодіагностування дітей до чотирирічного віку.
37. Діагностування готовності дітей до школи.
38. Визначення готовності дітей до школи прихильниками педагогічного підходу.
39. Опис найбільшою мірою використовуваного у США національного тесту готовності (MRT), призначений для молодшої і середньої груп дитячого садка (1-й рівень), для старшої групи та першокласників (2-й рівень). Характеристика завдань тесту.
40. Ознаки готовності дитини до школи з точки зору інтелектуальної сфери особистості.
41. Тест шкільної зрілості Я. Ірасека, який пізніше модифікував А. Керн.
42. Особливості використання тесту Ірасека-Керна.

43. Прояви сформованості ігрової діяльності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

44. Комп'ютерна версія діагностичного пакета «Готовність до школи». Діагностичний пакет «Готовність до школи», який містить три блоки програм. Комп'ютерна програма оброблення результатів емпіричного дослідження.

45. Особливості організації та проведення психодіагностичного дослідження дітей молодшого шкільного віку.

46. Методики психодіагностичного комплексу, які можна застосовувати і до 6-7-річних, 10-11-річних дітей.

47. Особливості психодіагностування підлітків.

48. Загальні завдання психодіагностичного обстеження підлітків.

49. Психологічні чинники ризику, які слід враховувати в прогностичній діагностиці підлітків.

50. Психодіагностика рівня розвитку інтелектуальних здібностей в підлітковому віці.

51. Діагностика загального інтелектуального рівня в підлітковому віці за допомогою психодіагностичних методик: «Тест Векслера», «ШТРР», «Інтелектуальна лабільність», «Матриці Равена», «Логіко-кількісні відношення» і тест Айзенка.

52. Методи діагностики когнітивних процесів у підлітків.

53. Психодіагностика уваги підлітків із використанням методик: «Діагностика розподілу уваги», «Діагностика концентрації і стійкості уваги», «Аналіз стійкості уваги», «Таблиці Шульте».

54. Особливості розвитку мислення в підлітковому віці із використанням психодіагностичних методик: «Складні аналогії», «Виділення істотних ознак», «Числові вирази», «Розуміння переносного сенсу прислів'їв і метафор», «Класифікація понять», «Вивчення ригідності мислення», «Гнучкість мислення», «Швидкість мислення».

55. Психодіагностика сприймання учнів підліткового віку із застосуванням методик: «Здібності до цілісного сприйняття форми і співвідношення частин геометричних фігур і наочних зображень», «Впізнання фігур».

56. Особливості вивчення мовленнєвого розвитку підлітків із використанням «Методики оцінки продуктивності вербального відтворення», методики «Тлумачення прислів'їв».

57. Діагностика характерологічних особливостей підлітків. Особливості використання методик: Методики багатофакторного дослідження особистості Р. Кеттелла, Опитувальника Г. Айзенка, тесту «Виявлення структури темпераменту» В. Русалова, Опитувальника Х. Шмішека, патохарактерологічний діагностичний опитувальник (ПДО) А. Лічко.

58. Особливості ввикористання проєктивних методик з метою уточнення деяких особливостей особистості в підлітковому віці: «Будинок – Дерево – Людина», «Неіснуюча тварина», методики «Малюнкові фрустрації Розенцвейга», «Незавершені речення» Сакса і Леві.

59. Діагностика емоційно-мотиваційної сфери підліткового віку: тест шкільної тривожності Філліпса, опитувальник Басса-Дарки, методика «Незавершені речення», опитувальники «САН» В. Доскіна, вимірювання мотивації досягнення А. Меграбіана, методика «Мотивація афіліації», А. Меграбіана, в модифікації М. Магомед-Емінова, «Мотивація до успіху» Т. Елерса, «Мотивація до уникнення невдач».

60. Особливості психодіагностики емпатії в підлітковому віці: Методика «Діагностика рівня емпатії» І. Юсупова.

61. Вивчення морально-духовної самосвідомості підлітків: використання методики «Визначення почуття відповідальності», розроблена й адаптована М. Осташевою; методики «Виявлення домінуючих ціннісних орієнтацій», яка була запропонована фінською дослідницею Х. Ніємі й адаптована М. Гінзбург.

62. Діагностика міжособистісних стосунків підлітків в групі однолітків та в сім'ї: використання методу соціометрії, методики діагностики схильності особистості до

конфліктної поведінки К. Томаса, методики діагностики міжособистісних стосунків Т.Лірі, методик: «Моя сім'я», «Як ваша дитина оцінює усередині сімейні взаємини», опитувальник PARI Е Шефер і Р. Белл, опитувальника батьківського ставлення до дітей А. Варга і В. Століна, опитувальника для батьків «Аналіз сімейних взаємин».

63. Діагностика професійної спрямованості підлітків: використання опитувальника «ДДО», методики «Карта інтересів», методики Голланда.

64. Поняття візуальної психодіагностики та сфери її застосування.

65. Предмет візуальної психодіагностики.

66. Загальні особливості сприйняття людини людиною.

67. Кінесика як наука, особливості її використання в сфері психології.

68. Проксеміка і хронеміка як сфери соціальної і практичної психології і семіотики, що займаються вивченням просторової і часової системи спілкування.

69. Хронеміка та дослідження використання часу в невербальному комунікаційному процесі.

70. Такесика, яка вивчає дотики в ситуаціях спілкування.

71. Особливості визначення найважливіших особистісних і індивідуально-психологічних особливостей людини за допомогою методів візуальної психодіагностики.

72. Історичні корені візуальної психодіагностики.

73. Основи психології тілесності.

74. Основи візуальної характерології.

75. Психологія невербальних комунікацій.

76. Колірна психодіагностика, особливості її проведення.

77. Предмет і завдання психометрики.

78. Історичні аспекти розвитку психометрії.

79. Психометрія на перехресті теорії і практики.

80. Типи шкал. Основи шкалювання.

81. Психологічне випробування та емпіричне вимірювання.

82. Вибірка респондентів дослідження.

83. Статистичні процедури у процесі розробки психологічного інструментарію.

84. Планування проєкту психологічного вимірювання.

85. Вихідний теоретичний концепт і феноменологія досліджуваного явища.

86. Системотворча диференціація.

87. Створення теоретичної моделі.

88. Припущення щодо структурних зв'язків.

89. Інструкція психодіагностичного інструменту.

90. Формат завдань об'єктивного тесту.

91. Формат пунктів опитувальника.

92. Формат завдань проєктивної методики.

93. Створення пробної версії психодіагностичного інструменту.

94. Емпірична апробація пробної версії методики.

95. Відбір пунктів і завдань методики.

96. Корекція пунктів і завдань методики.

97. Перевірка дискримінативності шкал тесту.

98. Затвердження змісту і структури інструкції, пунктів і завдань.

99. Поняття надійності психологічного вимірювання.

100. Надійність паралельних форм.

101. Чинники надійності.

102. Поняття валідності.

103. Методи оцінки валідності.

104. Чинники валідності.

105. Укладання остаточної версії психодіагностичної методики.

106. Стандартизація вибірки.

107. Нормалізація показників.
108. Комп'ютеризація тестування.
109. Загальна схема аналізу результатів дослідження.
110. Алгоритм кількісної обробки емпіричних даних.
111. Критерії формулювання висновків емпіричного дослідження.
112. Розробка електронної програми обробки емпіричних даних.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне тестування, самостійна робота										Підсумковий контроль / іспит	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми ОК.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Здобувач освіти вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	

64-73	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Здобувач освіти не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Здобувач освіти повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12.Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Сучасні підходи до психологічної діагностики» включає:

1. Посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі й для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети контрольних завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

Авторське методичне забезпечення ОК «Сучасні підходи до психологічної діагностики»:

1. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2020). Анкети визначення успішності професійної діяльності лікарів. *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 76 с.
2. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2020). Анкета для вивчення розуміння учнями підліткового та старшого шкільного віку та студентами образу «Метафора: комп'ютер як жива істота». *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 78 с.
3. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2020). Нестандартизований самозвіт «Яким є комп'ютер як жива істота?» *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 130 с.

4. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2020). Методика вільного (наративного) опису «Ідеальний світ функціонування метафори в інформаційній технологічній сфері». *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 156 с.
5. Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.Е. & Набочук, О.Ю. (2020). Анкета для студентів – майбутніх філологів – для виявлення психолінгвістичних характеристик розуміння сучасних поетичних творів. *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 82 с.
6. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2021). Методика вивчення вмотивованості лінгвокультурам тематичної групи «одежа» в англійській та українській мовах. *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 82 с.
7. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2021). Анкета для визначення мотивації вибору майбутніми фахівцями з іноземної мови свого професійного шляху. *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 78 с.
8. Михальчук, Н.О., Набочук, О.Ю. & Івашкевич, Е.Е. (2021). Методика вимірювання тривожності в професійній діяльності керівника. *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 78 с.
9. Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.Е. & Яцюрик, А.О. (2021). Методика «Розвиток креативності підлітків». *Методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 144 с.
10. Михальчук, Н.О., Набочук, О.Ю. & Івашкевич, Е.Е. (2021). Методика оцінки дивергентного мислення керівників закладів вищої освіти. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 144 с.
11. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2022). Методика дослідження аксіологічної компетентності студентів – майбутніх перекладачів. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 144 с.
12. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2022). Анкета «Розуміння сутності ціннісних феноменів у діяльності з читання літературних (або поетичних) творів». *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 186 с.
13. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2022). Анкета «Дослідження рефлексії особистості в читацькій діяльності». *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 78 с.
14. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2022). Методика дослідження ціннісно-сміслової сфери особистості в читацькій діяльності. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 182 с.
15. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2022). 30-шкальний біполярний варіант семантичного диференціалу для розуміння поетичних творів. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 86 с.
16. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.З. (2022). Емпіричний інструментарій впровадження методу діалогічного аналізу випадку у психодіагностичну та психотерапевтичну практику. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет. 258 с.
17. Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.Е. & Харченко, Є.М. (2022). 24-шкальний біполярний варіант семантичного диференціалу для розуміння семантико-прагматичного наповнення дискурсивних одиниць у спілкуванні психотерапевта з клієнтом. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет. 144 с.
18. Михальчук, Н.О., Набочук, О.Ю. & Івашкевич, Е.Е. (2022). Модифікація методу змістово-сміслового аналізу дискурсивного мислення за І.М. Семеновим. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 106 с.

19. Михальчук Н.О., Набочук О.Ю. & Івашкевич Е.Е. (2022). Модифікована методика Б.В.Зейгарник «Розуміння непрямого значення прислів'їв і метафор». *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 146 с.
20. Mykhalchuk, N. & Ivashkevych, Er. (2022). Psychodiagnostic method "Exclusion of words". *Methodical manual for students of high educational institutions*. Rivne: RSHU. 108 p.
21. Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.Е. & Набочук, О.Ю. (2023). Методика оцінки якості життя. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 128 с.
22. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2022). Методика дослідження моделей мультилінгвізму на території західної України (під впливом російської, англійської та німецької мов). *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 106 с.
23. Михальчук, Н.О., Набочук, О.Ю. & Івашкевич, Е.Е. (2022). Методика «Професійна картина світу керівників освітніх установ». *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 112 с.
24. Михальчук, Н.О. & Набочук, О.Ю. (2022). 18-шкальний біполярний варіант семантичного диференціалу для вивчення професійної творчості керівників освітніх установ. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 78 с.
25. Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.З. & Івашкевич, Е.Е. (2023). Психодіагностична методика для визначення рівню обґрунтованості висловлених школярами думок. *Методичний посібник для студентів закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 96 с.
26. Mykhalchuk, N. & Ivashkevych, Er. (2023). Concept «ENGLAND» and its Subconcepts in the Consciousness of Ukrainians: the questionnaire. *Methodical manual*. Rivne: Rivne State University of the Humanities. 144 p.
27. Mykhalchuk, Nataliia & Ivashkevych, Ernest (2023). Test for measuring language abilities, verbal skills, attitude to learning a foreign language, motivation, anxiety. Rivne: Rivne State University of the Humanities. 86 p.
28. Михальчук, Н.О., Харченко, Є.М., Івашкевич, Е.З. & Івашкевич, Е.Е. (2024). 26-шкальний біполярний варіант семантичного диференціалу для вивчення особливостей бойового стресу військовослужбовців. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 88 с.
29. Михальчук, Н.О. (2024). Модифікована типологія малюнків Г. Ріда. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ, 104 с.
30. Михальчук, Н.О. & Івашкевич, Е.Е. (2024). 26-шкальний біполярний варіант семантичного диференціалу для дослідження ціннісно-деонтологічних компетентностей майбутніх фахівців ІТ-галузі. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 116 с.
31. Михальчук Н.О., Івашкевич Е.З., Харченко Є.М. & Івашкевич Е.Е. (2024). Тестова методика «Визначення професійного самовизначення здобувачів вищої освіти». *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 176 с.
32. Михальчук Н.О. & Івашкевич Е.Е. (2025). Анкета вивчення ставлення людини до концепту ІНТЕЛЕКТ та його субконцептів. *Методичний посібник*. Рівне: РДГУ. 96 с.
33. Михальчук Н.О. & Івашкевич Е.Е. (2025). 26-шкальний метод семантичного диференціалу для оцінки феномену ціннісно-сислової саморегуляції майбутніх менеджерів освіти. *Методичний посібник*. Рівне: РДГУ. 106 с.
34. Михальчук Н.О., Харченко Є.М., Івашкевич Е.З. & Івашкевич Е.Е. (2025). Опитувальник тимчасової перспективи Ф. Зімбардо (Zimbardo Time Perspective Inventory (ZTPI) (Zimbardo Time Perspective Inventory (ZTPI) в авторській модифікації. Рівне: РДГУ. 94 с.
35. Михальчук Н.О., Харченко Є.М., Івашкевич Е.З. & Івашкевич Е.Е. (2025). Методика «Семантичний диференціал темпоральної парадигми». Рівне: РДГУ. 86 с.

36. Михальчук Н.О., Харченко Є.М., Івашкевич Е.З. & Івашкевич Е.Е. (2025). Методика «Шкала переживання часу». Рівне: РДГУ. 136 с.
37. Михальчук Н.О., Харченко Є.М. & Івашкевич Е.З. (2025). Опитувальник «Стислий перелік проблем, пов'язаних із вживанням алкоголю» (The Short Inventory of Problems (SIP-2L) в авторській модифікації. Рівне: РДГУ. 88 с.
38. Михальчук Н.О., Харченко Є.М. & Івашкевич Е.З. (2025). «Методика оцінки анозогнозії у залежних від алкоголізму». Рівне: РДГУ. 94 с.
39. Михальчук Н.О., Харченко Є.М. & Івашкевич Е.З. (2025). Тест для виявлення зловживання алкоголем та алкогольної залежності (Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT) в авторській модифікації. Рівне: РДГУ. 88 с.
40. Михальчук, Н.О., Харченко, Є.М., Івашкевич, Е.З. & Івашкевич, Е.Е. (2025). 26-шкальний біполярний варіант семантичного диференціалу для вивчення розвитку дезадаптивних взаємостосунків матері і дитини в сім'ї після розлучення. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 132 с.
41. Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.З., Харченко, Є.М. & Івашкевич, Е.Е. (2025). Варіант ММРІ – Опитувальник Особистісної орієнтації. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти*. Рівне: РДГУ. 136 с.
42. Михальчук, Н.О., Івашкевич, Е.З., Харченко, Є.М. & Івашкевич, Е.Е. (2026). 26-шкальний біполярний варіант семантичного диференціалу для дослідження асертивної поведінки підлітків. *Методичний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів*. Рівне: РДГУ. 86 с.
43. Mykhalchuk, N., Ivashkevych, Ed., Kharchenko, Ye. & Ivashkevych, Er. (2026). The Methodology of determining the orientation of the individual. Rivne: Rivne State University of the Humanities. 124 p.

13. Рекомендована література

Основна

1. Кокун, О.М., Пішко, І.О., Лозінська, Н.С. & Олійник, В.О. (2023). Психодіагностика лідерських якостей військовослужбовців. Київ: ТОВ «7БЦ». 171 с.
2. Співак, Л. & Османова, А. (2023). Психодіагностика в клінічній психології. Київ: Ун-т Україна. 146 с.
3. Rorschach, Hermann (2022). Psychodiagnostics A Diagnostic Test Based On Perception. Language: English. Published by Legare Street Press 2022-10-26, 2022. ISBN 10: 1015432611 / ISBN 13: 9781015432611
4. Mykhalchuk, Nataliia, Zlykov, Valeriy, Lukomska, Svitlana, Nabochuk, Alexander & Khrystych, Nina (2022). Psycholinguistic paradigm of the Medical staff – Patients communicative interaction in the conditions of COVID-19 in Ukraine and Scotland. *PSYCHOLINGUISTICS*, 31(1), 92–117. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2022-31-1-92-117>. Retrieved from <https://psycholing-journal.com/index.php/journal/issue/view/43> (Web of Science, SCOPUS). **Q2**
5. Dubovyk, Svitlana H., Mytnyk, Alexander Ya., Mykhalchuk, Nataliia O, Rashkovska, Iona V. & Nabochuk, Alexander Yu. (2022). Training teachers to teach social competence to younger pupils. *Astra Salvensis*, 22(1), 457 – 470. <https://astrasalvensis.eu/?mdocs-file=2481> (SCOPUS). **Q3**
6. Mykhalchuk Nataliia, Pelekh Yurii, Kharchenko Yevhen, Ivashkevych Eduard, Zukow Walery, Ivashkevych Ernest, Yatsjuriy Alla (2023). Suicidal behavior as a result of maladjustment of servicemen to the conditions of military service in Ukraine. *European Journal of Clinical and Experimental Medicine*, 21(1), 90–107. doi: 10.15584/ejcem.2023.1.12 (SCOPUS). **Q2**
7. Mykhalchuk Nataliia, Levchuk Pavlo, Ivashkevych Ernest & Nabochuk Alexander (2023). Dynamic models of multilingualism on the territory of Western Ukraine.

PSYCHOLINGUISTICS, 33(2), 114–144. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2023-33-2-114-144>. (Web of Science, SCOPUS). **Q2**

8. Mykhalchuk Nataliia, Plakhtii Anastasiia, Panchenko Olena, Ivashkevych Eduard, Hupavtseva Nataliia & Chebykin Oleksiy (2023). Concept «ENGLAND» and its Subconcepts in the Consciousness of Ukrainian Students. *PSYCHOLINGUISTICS*, 34(2), 6–47. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2023-34-2-6-47>. (Web of Science, SCOPUS). **Q2**

9. Mykhalchuk, N., Kharchenko, N., Kalmykov, H., Ivashkevych, Er., Ivashkevych, Ed., Hupavtseva, N. & Mysan, I. (2024). Concept «EDUCATION» and its Subconcepts in the Consciousness of Ukrainian managers. *PSYCHOLINGUISTICS*, 36(1), 154–188. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2024-36-1-154-188>. (Web of Science, SCOPUS, **Q2**).

10. Drozd, O., Onufriieva, L., Mykhalchuk, N., Ivashkevych, Ed., Kharchenko, Ye. & Ivanova, T. (2025). The Role of Supervision for Psychologists and Psychotherapists in Wartime: Social and Clinical Challenges. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 16(3(2025)). <http://dx.doi.org/10.70594/brain/16.3/27> <https://brain.edusoft.ro/index.php/brain/article/view/1885> (Web of Science). **Q2**

11. Mykhalchuk Nataliia, Zlyvkov Valeriy, Lukomska Svitlana, Ivashkevych Ernest, Kotukh Olena, Kotsur Vitalii, Onufriieva Liana, Ivashkevych Eduard, Dmeterko Natalia, Dudar Olena, Halushko Lyubov & Kharchenko Yevhen (2025). Psycholinguistic Model of Transformation of Military Identity Under the Influence of the Peculiarities of the Use of the Concept “WAR” in Ukrainian and English Languages. *PSYCHOLINGUISTICS*, 38(1), 99–131. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2025-38-1-99-131>. (Web of Science, SCOPUS, **Q2**).

12. Mykhalchuk Nataliia, Ivashkevych Ernest, Bihunov Dmytro, Volzhentseva Irina, Ivashkevych Eduard, Pavelkiv Vitaliy, Kharchenko Yevhen & Vlasenko Olena (2026). Psycholinguistic Content of Translation Consciousness of Future Translators. *PSYCHOLINGUISTICS*, 39(1), 132–171. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2026-39-1-132-171> (Web of Science, SCOPUS, **Q2**).

Додаткова

1. Галян, І.М. (2011). Психодіагностика. Навчальний посібник. Київ. Академвидав. 464 с.

2. Голярдик, Н.А. & Купчишина, В.Ч. (2021). Психодіагностика: навчально-методичний посібник. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2021. 52 с.

3. Грінцова, О.М. & Терещенко, Л.А. (2015). Дитяча психодіагностика: навчально-методичний посібник. Вінниця: Нілан-ЛТД. 227 с.

4. Демчук, О.О. (2016). Психодіагностичний довідник. Рівне. 92 с.

5. Кокун, О.М., Мороз, В.М., Лозінська, Н.С. & Пішко, І.О. (2021). Збірник психодіагностичних методик для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних Силах України: метод. посіб. Київ: Видавничий дім “Освіта України”, ФОП Маслаков Руслан Олексійович, 2021. 74 с.

6. Корольчук, М.С. & Осьодло, В.І. (2009). Психодіагностика: навч. посібник. Київ: Ельга. 400 с.

7. Крутий, К.Л. (2005). Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Запоріжжя: ЛПІС. 208 с.

8. Малкова, Т.М. (2018). Візуальна психодіагностика. Київ: Державний університет телекомунікацій. 132 с.

9. Матейко, Н.М. (2014). Основи психодіагностики: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: Симфонія форте. 180 с.

10. Моргун, І.Г. (2009). Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий дім «Слово». 464 с.

11. Палій, А.А. (2010). Дитяча психодіагностика. Київ: Академвидав. 432 с.

12. Поліщук, С.А. (2009). Методичний довідник з психодіагностики: Навчально-методичний посібник. Суми: Університетська книга. 440 с.
13. Положення про психологічну службу системи освіти України (2003). *Психолог.* №4 (52). С. 23-28.
14. Прикладна психодіагностика в Національній гвардії України: метод. посіб. (2020) / Колесніченко О. С. та ін.; за заг. ред. проф. І. І. Приходька. Харків: НАНГУ. 388 с.
15. Психодіагностика: курс лекцій з дисципліни для студентів заочної форми навчання спеціальності 053 Психологія (2019). Укладачі І.О. Корнієнко, О.Ю. Воронова. Мукачево: МДУ. 41 с.
16. Психологічна енциклопедія (2006) / Автор-упорядник О.М. Степанов. Київ. «Академвидав». 424 с.
17. Татенко, В.О. (2002). Суб'єктна психодіагностика: критеріальна модель. *Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Т. IV. Ч. 6.* Київ. 109 с.
18. Шапар, В.Б. (2004). Психологічний тлумачний словник. Харків. Прапор. 640 с.
19. Wendy, T. Beharya (2021). *Disarming the Narcissist: Surviving and Thriving with the Self-Absorbed* (Paperback). New Harbinger Publications. 240 p. <https://www.bookovka.com.ua/uk/anglijska/2757233-disarming-the-narcissist-surviving-and-thriving-with-the-self-absorbed.html?srsItd=AU7gw4VZaZXrvorBx0Q5KnTq47SiWP6nPQdUrBKmmhdlQRWG5ouNB DI5#char>
20. Rorschach, H. (2021). Hermann Rorschach's Psychodiagnostics: Newly Translated and Annotated 100th Anniversary Edition (P. J. Keddy, R. Signer, P. Erdberg, A. Schneider-Stocking) (Original published in 1921) Hogrefe Publishing, 294 pages. ISBN (Print) 978-0-88937-558-1.
21. Kellerman, Henry & Burry, Anthony (2007). Handbook of Psychodiagnostic Testing. Analysis of Personality in the Psychological Report. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-0-387-71370-0>
22. Psychological diagnostics in health care (2019). Frans Luteijn and Dick Barelds (Editors). https://www.boom.nl/media/66/psychological_diagnostics_in_health_care_frans_luteijn_9789024408276.pdf
23. Handbook of psychological assessment in primary care settings (2000). Mahwah, New York: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
24. Rapid psychological assessment (1998). From: Olin, Jason T., 1964. New York: John Wiley & Sons.
25. Rorschach, H. (1981) Psychodiagnostics: A Diagnostic Test Based on Perception. Language: German. Published by Hogrefe & Huber Pub. ISBN 10 / ISBN 13: 3456302797 / 9783456302799
26. Schmidt, Henk (2018). Skills in psychodiagnostics. Language: Dutch. Published by Boom. ISBN 10 / ISBN 13: 9024425433 / 9789024425433
27. Carle, Charles (2013). *Mysticism in Modern Psychology: Some Critical Remarks about Magical Trends in Psychoanalysis and Psychodiagnostics* (Paperback or Softback). Language: English. Published by Literary Licensing, LLC 10/27/2013, 2013. ISBN 10: 1258986566 / ISBN 13: 9781258986568
28. Panel, Gullybaba Com (2021). Gullybaba IGNOU MA Sem MPCE-12 Psychodiagnostics in English. Language: English. Published by Gullybaba Publishing House Pvt Ltd, 2021. ISBN 10: 9390557348 / ISBN 13: 9789390557349
29. Verhaeghe, Paul (2008). *On Being Normal and Other Disorders: A Manual for Clinical Psychodiagnostics*. Language: English. Published by Routledge, 2008. ISBN 10: 1855756889 / ISBN 13: 9781855756885

30. Mulder. L.J.M. (1991). Computers in Psychology: Application in Education, Research and Psychodiagnostics. Language: English. Published by Swets & Zeitlinger, Amsterdam. ISBN 10: 9026511701 / ISBN 13: 9789026511707
31. Mykhalchuk, Nataliia, Pelekh, Yurii, Kharchenko, Yevhen, Ivashkevych, Eduard, Ivashkevych, Ernest, Prymachok, Lyudmyla, Hupavtseva, Nataliia & Zukow, Walery (2020). The empirical research of the professional reliability of 550 doctors during the COVID-19 pandemic in Ukraine (March-June, 2020). *Balneo Research Journal*. 2020.368, 11(3), September 2020, 393–404. DOI: <http://dx.doi.org/10.12680/balne>. (Web of Science). **Q3**
32. Mytnyk, Alexandr, Matvienko, Olena, Guraliuk, Andrii, Mykhalchuk, Nataliia & Ivashkevych, Ernest (2021). The development of constructive interaction skill as a component of social success of junior pupil. *Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija. Proceedings of the International Scientific Conference, II*, 387–401. Vilnius (Lithuania). <https://doi.org/10.17770/sie2021vol2.6406>. (Web of Science). **Q4**
33. Tabachnikov, S., Mishyiev, V., Kharchenko, Ye., Osukhovskaya, E., Mykhalchuk, N., Zdoryk, I., Komplienko, I. & Salden, V. (2021). Early diagnostics of mental and behavioral disorders of children and adolescents who use psychoactive substances. *Психіатрія, психотерапія і клінічна психологія*, 12(1), 64–76. DOI: 10.34883/PI.2021.12.1.006 SCOPUS **Q2**
34. Tabachnikov, S., Mishyiev, V., Drevitskaya, O., Kharchenko, Ye., Osukhovskaya, E., Mykhalchuk, N., Salden, V. & Aymedov, C. (2021). Characteristics of Clinical Symptoms in Psychotic Disorders of Combatants. *Психіатрія, психотерапія і клінічна психологія*, 12(2), 220–230. DOI: 10.34883/PI.2021.12.2.003 SCOPUS **Q2**
35. Tabachnikov S.I., Pinchuk I.Ya., Kharchenko Ye.M., Osukhovskaya O.S., Tabachnikov O.Yu., Mazbits V.B., Chepurna A.M., Salden V.I., Tovalovych T.V. & Mykhalchuk N.O. (2018). Psychological, clinical and instrumental-laboratory methods for the diagnosis of the usage of psychoactive substances by somatic patients in the practice of family medicine. *Архів психіатрії*. Т. 24, № 4 (95). С. 229-234. DOI: <https://doi.org/10.37822/2410-7484.2018.24.4.229-234>
36. Tabachnikov, I., Pinchuk, I.Ya., Kharchenko, Ye.M., Mykhalchuk, N.O., Chepurna, A.M. & Zdoryk, I.F. (2019). «Criteria for diagnostics and treatment of somatic patients who use psychoactive substances in the practice of family medicine». *Архів психіатрії*, Т. 25, № 1 (96), 15–21. DOI: <https://doi.org/10.37822/2410-7484.2019.25.1.15-21>
37. Mykhalchuk, N., Tabachnikov Stanislav, Kharchenko Yevgenii & Ivashkevych Eduard (2019). The Empirical Research of the Experience of Reflection of Future Psychologists. *Психологічні перспективи*, 33. Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. С. 248–260.
38. Mykhalchuk, N. & Onufrieva, Liana (2020). Psychological principles of learner's autonomy. *Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. Вип. 49. За наук. ред. С.Д. Максименка, Л.А. Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута». С. 244-268. (Index Copernicus)
39. Drevitska, O.O., Kharchenko, Ye.M., Syropyatov, O.G., Mazbits, V.B. & Mykhalchuk, N.O. (2020). Characteristics of clinical symptoms of psychotic disorders of combatants. *Архів психіатрії: Науково-практичний журнал*, Т. 28, № 1 (104) '2020, 135–142.
40. Mykhalchuk, N. & Simko, R. (2021). Psychological ways of the developing of teenagers' Sovereignty. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 52, 136–158. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2021-52.136-158> (Index Copernicus)
41. Mykhalchuk, Nataliia & Rudzevych, Iryna (2022). Psychological components of pedagogical communication. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 57, 70–89. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2022-57.70-89>
42. Mykhalchuk, Nataliia & Onufrieva, Liana (2023). The development of students' reflection in the paradigm of Socio-cultural approach. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 60, 119–140. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2023-60.119-140>

43. Mykhalchuk, Nataliia & Komarnitska, Liudmyla (2023). The Ways of Development of Students' Creative Thinking by Actualizing their Auditory Differential Sensation. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 61, 74–95. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2023-61.74-95>
44. Mykhalchuk, Nataliia & Onufriieva, Liana (2023). Communicative Tolerance as a Psychological Phenomenon. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 62, 126–147. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2023-62.126-147>
45. Mykhalchuk, Nataliia & Koval, Iryna (2024). Psychological Functions of Socio-Cultural Competence. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 63, 219–241. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2024-63.219-241>
46. Mykhalchuk, Nataliia, Ivashkevych, Eduard & Chala, Yuliia (2024). The problem of professionally significant experience in Contemporary Psychology. *Психологія: реальність і перспективи: зб. наук. праць*, 22, 69–77. Рівне: РДГУ. https://doi.org/10.35619/prap_rv.v1i22.368 (*Index Copernicus*).
47. Mykhalchuk, Nataliia, Slavina, Nataliia & Rudzevych, Iryna (2025). Procrastination as the Important Problem in Modern Psychology. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 65, 129–151. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2025-65.129-151>
48. Mykhalchuk Nataliia & Kurytsia Denys (2025). An Empirical Study of Maladaptive Relationships between a Mother and a Senior Child in a Family after Divorce. *Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"*, 66, 132–152. <https://doi.org/10.32626/2227-6246.2025-66.132-152>
49. Mykhalchuk, Nataliia, Hlavinska, Olena & Antyukhova, Nataliia (2025). Psychological Characteristics of Maladaptive Mother-Child Relationships in a Family after Divorce: Issues of Psychological Counseling and Psychocorrection. *Психологія: реальність і перспективи: зб. наук. праць*, 25, 91–100. Рівне: РДГУ. https://doi.org/10.35619/prap_rv.vi25.463 (*Index Copernicus*).
50. Mykhalchuk, N. & Onufriieva, L. (2026). Adaptive relationships between a mother and a senior child in a family after divorce as a condition for the socialization of a growing personality. *Psychological Studies*, 2026 (2), 59–65. <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2026.2.7> <https://journals.vnu.volyn.ua/index.php/psychology/article/view/3793>
51. Mykhalchuk Nataliia & Antyukhova Nataliia (2026). Psychological aspects of maladaptive mother-child relationships in the family after divorce. *Психологія: реальність і перспективи: зб. наук. праць*, 26, 67–77. Рівне: РДГУ. https://doi.org/10.35619/prap_rv.vi26
52. Михальчук, Н.О. (2018). Професійна рефлексія майбутніх психологів як передумова їх особистісного зростання. *Колективна монографія*. В монографії: Життєдіяльність та життєтворчість особистості в особливих умовах. Упорядник: О.А. Кривопишина, Н.О. Терентьєва; за наук. ред. М.М. Козяра. Львів: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. 527 с. С. 28–60.
53. Михальчук, Н., Коваль, І. & Яцюрик, А. (2020). Розвиток особистості старшокласників у аксіологічно наповненій читацькій діяльності. Актуальні проблеми психології розвитку і самоствердження особистості у навчальному середовищі. *Колективна монографія*. За редакцією Н.Михальчук, Л.Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута». 212 с. С. 60–143.
54. Михальчук, Н.О. & Набочук, О.Ю. (2021). Психологія літературної творчості старшокласників. Філософія освітнього простору: психологічний вимір. Колективна монографія. За редакцією Р.В.Павелківа, Н.В.Корчакової. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури». 400 с. С. 216–341.
55. Mykhalchuk N., Kharchenko Ye., Ivashkevych Ed., Ivashkevych Er. (2024). Theoretical foundations of Learner's Sovereignty in contemporary system of Education in Ukraine. *Education and science in Ukraine in the period of today's global challenges: collective monograph* / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks,

California: GS Publishing Services, 2024. 295 p. P. 173–192. DOI: 10.51587/9798-9895-14687-2024-17 ISBN: 979-8-9895146-8-7 http://nanvou.org.ua/zbirnyky/2mono_Akademy_2024.pdf

56. Mykhalchuk, Nataliia, Kharchenko, Yevhen, Ivashkevych, Eduard, Ivashkevych, Ernest & Khupavtseva, Nataliia (2026). Problems of ecological socialization in four decades after Chernobyl Environmental, medical and social transformations and in the conditions of war in Ukraine. *Chornobyl 40: Multidisciplinary Perspectives on a Global Tragedy: collective monograph* / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services. P. 70-88. DOI: 10.51587/9798-9935-42812-2026-31

14. Інформаційні ресурси

1. Психологічний словник. URL : <http://surl.li/pvya>
2. Психологія в схемах, таблицях, коментарях. URL : <http://surl.li/nhocw>
3. Психологія. Підручники онлайн. URL : <https://pidru4niki.com/psihologiya/>
4. Словник термінів. Психологія. URL : <http://surl.li/qdflw>
5. Prometheus – Найбільша платформа онлайн-курсів в Україні. URL: <https://prometheus.org.ua/>
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
7. Діагностика комунікативної соціальної компетентності (КСК). URL: www.gurutestov.com
8. <https://osnova.com.ua/trening-iz-formuvannya-komunikativnih-umin-i-navichok-zanyattya-iz-vpravami-ta-tehnikami/>.
9. <https://vseosvita.ua/library/embed/01006bk0-41de.docx.html>
10. <http://hklib.npu.edu.ua/> – Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова.
11. <http://pro.feko.com/post-name/286/> – федерація психологів-консультантів онлайн.
12. <http://upsihologa.com.ua/> – портал професійних психологів України «У психолога».
13. Про затвердження Порядку застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу: Наказ МОЗ України від 15.04.2008№ 199. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0577-08>
14. Google Академія: <http://scholar.google.com.ua>